മതനിരപേക്ഷത
ഒരു സംവാദം

ഉള്ളടക്കം

1. മതനിരപേക്ഷത പ്രശ്നപരിഹാരമല്ല
2. സെക്കുലറിസവും ഭാരത ഭരണഘടനയും
3. വർഗീയത സെക്കുലർ രാഷ്ട്രത്തിൽ
4. നീതിയിൽ അധിഷ്ഠിതമായ ഒരു രാഷ്ട്രം പുനഃസ്ഥാപിക്കുക
5. നമുക്കാവശ്യം സർവ്വമത സംഗ്രാഹിയായ ഒരു വിശ്വനാഗരികത
8. അഭികാമ്യം വിശ്വനാഗരികത തന്നെ

മതനിരപേക്ഷത
ഒരു സംവാദം

പൗലോസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്

ഒന്നാംപതിപ്പ് : 1996 നവംബർ

1
മതനിരപേക്ഷത പ്രശ്നപരിഹാരമല്ല

മതങ്ങളെ പുനർവ്യാഖ്യാനം ചെയ്യണമെന്നു മാർക്സിസ്റ്റുകാർക്കു പോലും ഇപ്പോൾ ബോധ്യമായിട്ടുണ്ട്. പണ്ട് അതു ജനത്തെ മയക്കിയിരുന്ന കറുപ്പ് ആയിരിക്കാം (അല്ലായിരിക്കാം). ഏതായാലും മാർക്സും ഏംഗൽസുമടക്കമുള്ള പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ചില യൂറോപ്യൻമാർ മതത്തെ മയക്കുമരുന്നായാണു കണ്ടത്. എന്നാൽ ഈ നൂറ്റാണ്ടിൽ മതം ജനത്തെ നിർവീര്യമാക്കുന്ന മയക്കുമരുന്നൊഴിച്ചു മറ്റെന്തുമാണ്. മതം ജനങ്ങളിൽ മൃഗീയ വികാരങ്ങൾ ഉണർത്തുന്നു. കൊടുംപകയുടെ വിത്തു വിതയ്ക്കുന്നു. കൊള്ളയ്ക്കും കൊള്ളിവയ്പിനും പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. രാമന്റെയും അള്ളാഹുവിന്റെയും നാമത്തിൽ ജനം നിയമം കൈയിലെടുത്ത് പുരാതന ക്ഷേത്രങ്ങളും പള്ളികളും പൊളിക്കുന്നു. വിഗ്രഹങ്ങൾ തകർക്കുന്നു. ശ്രീകോവിലുകൾ അശുദ്ധമാക്കുന്നു. ഇതിനു പിന്നിൽ മദ്യപന്മാരുണ്ടാകാം. ഏതായാലും കറുപ്പുതീനികളല്ല.

ഇക്കാര്യത്തിൽ ഹിന്ദുക്കളും മുസ്ലീങ്ങളും തമ്മിൽ വലിയ വ്യത്യാസമൊന്നുമില്ലെന്ന് അയോദ്ധ്യാസംഭവവും അതിനെ തുടർന്നുണ്ടായ കലാപങ്ങളും തെളിയിച്ചതാണ്. ക്രിസ്ത്യാനികളും സിക്കുകാരും ഇതിനെല്ലാം ഒട്ടും പിന്നോട്ടല്ല. ഇതാണോ യഥാർത്ഥ മതം? സനാതനധർമവും പരിശുദ്ധ ഖുർആനും പഠിപ്പിച്ചത് ഇതാണോ?

രാഷ്ട്രീയക്കാർ അയോധ്യാപ്രശ്നത്തിൽ ഇടപ്പെട്ടിരുന്നില്ലെങ്കിൽ ഇതൊന്നും സംഭവിക്കുമായിരുന്നില്ലേ? അയോധ്യ ആരംഭം മുതലേ ഒരു മതപ്രശ്നമേ ആയിരുന്നില്ല. രാഷ്ട്രീയക്കാർ പാവം ഹിന്ദുക്കളെ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിച്ചു. വോട്ടുകൾക്കു വേണ്ടി മാത്രം. അതിന്റെ പ്രത്യാഘാതമായി ഉണ്ടായ കലാപാഗ്നിയും ആളിപടർത്തിയതു രാഷ്ട്രീയ ഗണിതത്തിലെ കൂട്ടലും കിഴിക്കലുമാണ്.

ഏതായാലും ഇതിന്റെ പിന്നിലെ യഥാർത്ഥ വസ്തുതകൾ 10 കൊല്ലത്തിനെങ്കിലും പുറത്തുവരില്ല. സ്ഥിതിഗതികൾ അത്രകണ്ട് സംഘർഷഭരിതമാണെന്നതിനാൽ ഈ സത്യം പുറത്തുവരാതിരിക്കുന്നതാണു നല്ലത്. ഏതായാലും എനിക്കു നേരിട്ടറിവുള്ള ചില സംഭവങ്ങൾ രാഷ്ട്രീയ നേതാക്കൾ ഈ തക്കം പ്രതികാരം വീട്ടാനുപയോഗിച്ചു എന്നതിന്റെ തെളിവുകളാണ്.

ഇതാണോ രാഷ്ട്രീയം? ഇതാണോ ധർമശാസ്ത്രങ്ങളും ശരിഅത്തും പഠിപ്പിക്കുന്നത്?

രാഷ്ട്രീയവും മതവും തമ്മിൽ വെറുതെ കൂട്ടിക്കുഴച്ചതല്ല പ്രശ്നമായത്. ജീർണിച്ച മതവും നാറിയ രാഷ്ട്രീയവും ഒത്തുചേർന്നതാണു കുഴപ്പത്തിന്റെ മൂലകാരണം.

എന്താണ് ഹിന്ദുത്വം? എന്താണ് ഇസ്ലാം? ആർക്കുമുന്നയിക്കാവുന്നതാണ് ഈ ചോദ്യങ്ങൾ. രണ്ടാമത്തെ ചോദ്യത്തിനു പോലും ഉത്തരം നൽകുക എളുപ്പമല്ല. കാരണം ശരിയുത്തരം ഏതെന്ന അഭിപ്രായവ്യത്യാസം തന്നെ. ആദ്യത്തെ ചോദ്യമാകട്ടെ ഉത്തരം തന്നെ അസാധ്യമാക്കുന്നു.

എന്താണ് ഹിന്ദുത്വം? ഹിന്ദുത്വമെന്ന വാക്കുതന്നെ ഭാരതീയ സംസ്കൃതിയിലുള്ളതല്ല. അടുത്തകാലത്തെ രാഷ്ട്രീയക്കാരുടെ സൃഷ്ടിയാണ് ആ വാക്ക്. ഇതിഹാസങ്ങളിൽ എത്ര തെരഞ്ഞാലും ഹിന്ദുവെന്ന വാക്കു കണ്ടുകിട്ടില്ല. ഇന്ത്യ എന്ന വാക്കുപോലും ഹെറോഡോട്ടസിന്റെ രചനകളിലാണ് ആദ്യം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത്.

ധർമസംഹിതകളെ നാലായി തിരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജ്ഞാനം (കേവല സത്യത്തെ അറിയുക), യോഗം (ആത്മജ്ഞാനം നേടുക), ക്രിയ (ക്ഷേത്രങ്ങളും വിഗ്രഹങ്ങളും നിർമിക്കുക), കാര്യം (ആത്മനിയന്ത്രണവും അച്ചടക്കവും). ഈ നാലു വശങ്ങളും പരിഗണിക്കുമ്പോൾ ഹിന്ദുത്വത്തിനു നൽകാവുന്ന വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ അനന്തമാണ്. അതേസമയം ഏതു വ്യാഖ്യാനവും ഏകപക്ഷീയമാകുമെന്നു തീർച്ചയാണ്.

എല്ലാ മതങ്ങൾക്കുമുപരിയായി ജീവജാലങ്ങളുടെയെല്ലാം നിലനിൽപ്പിനു പിന്നിലുള്ള കേവലസത്യമാണ് യഥാർത്ഥ ധർമ്മമെന്ന് എന്റെ സുഹൃത്ത് ചതുർവേദി ബദരീനാഥ് പറയുന്നു. ജനസംഘം പ്രസിഡന്റായിരുന്ന ദീൻദയാൽ ഉപാധ്യായയുടേയും വിശ്വാസം ഇതു തന്നെയായിരുന്നു. എനിക്കും ഇതിനോട് യോജിപ്പാണ്. കേവല സത്യത്തോടുള്ള ബന്ധമാണ് അല്ലാതെ വരട്ടുതത്വവാദങ്ങളിലല്ല യഥാർത്ഥ ധർമം കുടികൊള്ളുന്നത്. ഈ അടിസ്ഥാന യാഥാർത്ഥ്യം ഹിന്ദുവിനും മുസ്ലീമിനും ബൗദ്ധർക്കും ജൈനർക്കും ക്രിസ്ത്യാനിക്കും ശിഖർക്കുമെല്ലാം സ്വീകാര്യമാകണം. മതവിശ്വാസികളല്ലാത്തവർക്കു പോലും.

ഈ ചർച്ചയിൽ കാതലായി മൂന്നു കാര്യങ്ങളാണു നയിക്കപ്പെടേണ്ടത്.

സനാതനധർമത്തിന്റെ ശരിയായ വ്യാഖ്യാനം ഏതാണ്? ദീൻദയാൽ ഉപാധ്യായയുടെ കേവലസത്യ വ്യാഖ്യാനമോ, വി. ഡി. സാവർക്കറുടെ ഹിന്ദുത്വവാദമോ, എം. എസ്. ഗോൾവാക്കറുടെ ഹിന്ദുരാഷ്ട്രവാദമോ? മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ തത്വങ്ങൾക്കു സനാതനധർമവും ഗോൾവാക്കറുടെ സിദ്ധാന്തങ്ങളുമായുള്ള ബന്ധമെന്ത്?

സനാതനധർമത്തിന്റെയോ ശരി അത്തിന്റെയോ ഏതെങ്കിലും വ്യാഖ്യാനങ്ങൾക്ക് അയോധ്യയിലെ പള്ളി (അഥവാ വിവാദമന്ദിരം) പൊളിച്ചതും തുടർന്നു ചോരപ്പുഴ ഒഴുക്കിയതും ന്യായീകരിക്കാനാവുമോ?

സനാതനധർമത്തിനും ഇസ്ലാമിനും പൊതുവായ ചില മൂല്യങ്ങളുണ്ടോ?

എന്താണ് ഇസ്ലാം? എന്താണതിന്റെ സന്ദേശം, എല്ലാ മനുഷ്യരും തുല്യരാണെന്ന വേദാന്തതത്വം പ്രായോഗികമാക്കിയത് ഇസ്ലാമാണെന്നു സ്വാമി വിവേകാനന്ദൻ പറഞ്ഞതിന്റെ സാരമെന്താണ്? ഇസ്ലാമിന്റെ സാരാംശം എന്തെന്ന കാര്യത്തിൽ സുന്നികളും ഷിയാക്കളും സൂഫികളും വഹാബി

കളും ദേവ്ബന്ധികളും ബ്രെൽവികളും തമ്മിൽ ഒരിക്കലും യോജിപ്പുണ്ടാവില്ല. അതുപോലെ തന്നെ ഇക്കാര്യത്തിൽ മുല്ലമാരും മൗലവിമാരും ഒരു പക്ഷവും വിദ്യാസമ്പന്നരായ മുസ്ലീങ്ങൾ മറുപക്ഷത്തുമാണ്. ഇവർ ഇരുകൂട്ടരും ഇന്ത്യൻ മുസ്ലീങ്ങളിൽ ന്യൂനപക്ഷമാണ്. സാധാരണ മുസ്ലീംജനതയാവട്ടെ ഇവർക്കിടയിൽ വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കയാണ്.

വിശ്വാസത്തിന് അഞ്ചു വശങ്ങളുണ്ടെന്ന് ഇസ്ലാം പറയുന്നു. അല്ലാഹു, മാലാഖമാർ, ഖുർ ആൻ, ദൈവദൂതന്മാർ, അന്ത്യവിധിനാൾ എന്നിവയിൽ അചഞ്ചലമായ വിശ്വാസം വേണം. പ്രായോഗിക ജീവിതത്തിൽ അഞ്ചു കാര്യങ്ങൾ - ഏകദൈവവിശ്വാസം, നമസ്ക്കാരം, ദാനധർമ്മം ചെയ്യൽ, റമസാൻ ഉപവാസം, ഹജ് അനുഷ്ഠിക്കുകയും വേണം. പാശ്ചാത്യ വിദ്യാഭ്യാസത്തെ മൗലവിമാർ എതിർക്കാനുള്ള ഒരു പ്രധാന കാരണം അത് ഈ വിശ്വാസങ്ങൾക്കും അനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്കും വിലങ്ങുതടിയായേക്കുമെന്ന ഭയമാണ്.

പാശ്ചാത്യ സങ്കൽപമായ മതനിരപേക്ഷതയെയും മൗലവിമാർ തിരസ്ക്കരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടു തന്നെ മുസ്ലീം കുട്ടികൾക്കു പാശ്ചാത്യ രീതിയിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുന്നതിനേയും അവർ എതിർത്തു. മതനിരപേക്ഷതയെ എതിർക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ബി. ജെ. പി. യേക്കാളും ഹിന്ദു വിരാട് സഭയേക്കാളും മുന്നിലാണു മൗലവിമാർ. അവരുടെ കണ്ണിൽ വിദ്യാസമ്പന്നരായ മുസ്ലീങ്ങൾ ഇസ്ലാമിക പാരമ്പര്യത്തെ വഞ്ചിച്ചവരാണ്. ജാമിയമിലിയ ഇസ്ലാമിയ, ജാമിയമിലിയ ഹംദർദ്, അലിഗഢ് സർവകലാശാല എന്നീ ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസകേന്ദ്രങ്ങൾ പോലും ഇസ്ലാമിനു ഗുണം ചെയ്യുന്നവയാണെന്നു മൗലവിമാർക്കു വിശ്വാസമില്ല.

താത്വികമായി എല്ലാത്തരം ജ്ഞാനവും ആർജിക്കുന്നതിനെ ഇസ്ലാം സ്വാഗതം ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ ജ്ഞാനാർജനമെന്നാൽ മതവിജ്ഞാനം നേടൽ മാത്രമാണെന്നു മൗലവിമാർ കരുതുന്നു. ആധുനിക ശാസ്ത്ര സാങ്കേതികവിദ്യ പഠിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ അടിസ്ഥാനങ്ങളിലൊന്നായ മതനിരപേക്ഷതയും സ്വീകരിക്കേണ്ടിവരില്ലേ? ഇസ്ലാമിക വിശ്വാസത്തിനു യോജിച്ച രീതിയിൽ ആധുനിക വിജ്ഞാനം പകർന്നുകൊടുക്കാൻ പറ്റിയ പഠനക്രമം ആവിഷ്കരിക്കാൻ ഇസ്ലാമിക സർവകലാശാലകൾക്കു കഴിയുമോ?

മതനിരപേക്ഷത കൊണ്ടുമാത്രം പ്രശ്നപരിഹാരമാവില്ല. യഥാർത്ഥത്തിൽ അതു പ്രശ്നം രൂക്ഷമാക്കുകയാണ് ചെയ്യുക. നമ്മുടെ ഭരണനേതൃത്വത്തിന് ഇതുപോലും മനസിലാക്കാൻ കഴിയുന്നില്ലേ?

ഹിന്ദുവിരാട് സഭക്കാരും മാർക്സിസ്റ്റുകാരും ഒരു കാര്യം മനസിലാക്കണം. ഹിന്ദുത്വമോ, മതനിരപേക്ഷതയോ പ്രചരിപ്പിച്ചതുകൊണ്ട് അഖണ്ഡജനാധിപത്യഭാരതം സൃഷ്ടിക്കാനാവില്ല. വിജ്ഞാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമായി മതനിരപേക്ഷതയ്ക്കു പകരം സനാതനധർമ്മ സിദ്ധാന്തങ്ങളേയും ഇസ്ലാമികതത്വങ്ങളേയും പ്രതിഷ്ഠിക്കണം. ഈ സിദ്ധാന്തങ്ങളും തത്വങ്ങളും തുറന്ന സൗഹൃദപൂർണമായ ചർച്ചകളിലൂടെ ഉരുത്തിരിയണം. മത

നിരപേക്ഷതയ്ക്കു ജനാധിപത്യഭാരതത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനശിലയാവാൻ പറ്റില്ല. പരസ്പരം ബഹുമാനിക്കുന്ന വിവിധ വിശ്വാസങ്ങളെ പൊറുപ്പിക്കുന്ന സനാതനധർമ്മ സാരാംശമാവണം അതിന്റെ അടിത്തറ. യുഗങ്ങളായി ഇന്ത്യയിൽ നാം അത് പ്രയോഗിച്ചുവരികയാണ്. ചിലപ്പോഴെല്ലാം ദുഃഖകരമായ വ്യതിയാനങ്ങളുണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ പോലും.

(ഇംഗ്ലീഷ് ലേഖനത്തിന്റെ തർജ്ജമ. മലയാള മനോരമ ദിനപ്പത്രത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്)

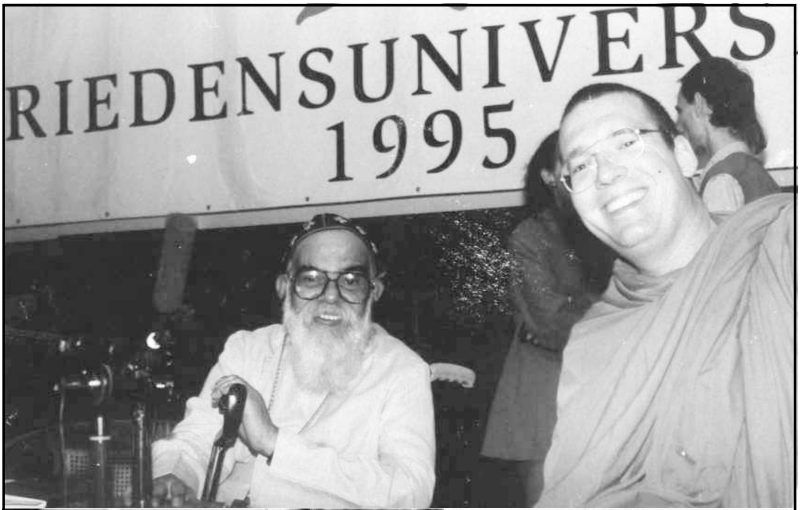

2

സെക്കുലറിസവും ഭാരത ഭരണഘടനയും

സെക്കുലറിസവും സെക്കുലർ സ്റ്റേറ്റും സംബന്ധിച്ച ഭാരതീയ ചർച്ചാ സംവാദങ്ങളിൽ നിന്നു രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ വ്യക്തമായിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത് സെക്കുലർ എന്ന പദത്തിന് പാശ്ചാത്യ സാമൂഹ്യസാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥിതിയുടെ പരിവർത്തനചരിത്രത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രം മനസ്സിലാക്കാവുന്ന ഒരു പ്രത്യേക അർത്ഥമാണുള്ളത്. രണ്ടാമത് സെക്കുലറൈസേഷൻ, സെക്കുലറിസം എന്നീ പദപ്രയോഗങ്ങളിൽ കാണുന്ന 'സെക്കുലർ' എന്ന ധാതുവിന് വ്യത്യസ്തങ്ങളായ അർത്ഥങ്ങളാണുള്ളത്.

പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ - അതായത് യൂറോപ്പിൽ, മാദ്ധ്യമിക കാലം (Medieval Period) എന്ന പ്രത്യേക സവിശേഷതകളോടുകൂടിയ ഒരു കാലഘട്ടമുണ്ടായിരുന്നു. പ്രധാന സവിശേഷതയിതാണ്. അസാമാന്യമായ ഒരു സംഘടിത രാഷ്ട്രീയ സാമ്പത്തികശക്തിയെന്ന നിലയിൽ മാദ്ധ്യമിക കത്തോലിക്കാ സഭ, രാഷ്ട്രത്തെ മാത്രമല്ല സമൂഹത്തിലെ എല്ലാ പ്രസ്ഥാനങ്ങളേയും സ്ഥാപനങ്ങളേയും (രാഷ്ട്രീയവും, സാമ്പത്തികവും, അക്കാദമികവും സാംസ്കാരികവും ആയി) നിയന്ത്രിച്ചിരുന്നു എന്നത് യൂറോപ്യൻ ചരിത്രത്തിന്റെ ഒരു സവിശേഷതയാണ്.

അതുപോലെ ഒരു കാലഘട്ടമോ സംഭവവികാസമോ ഭാരതത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടില്ല. വിവിധ മതങ്ങളുടെ പാരമ്പര്യങ്ങൾ ചിന്തയേയും സ്ഥാപനങ്ങളേയും സ്വാധീനിച്ചിരുന്നു എന്നത് ഇവിടെയും ഉണ്ടായി. എന്നാൽ എല്ലാറ്റിനേയും ഒരേ സമയത്ത് നിയന്ത്രിയ്ക്കുന്ന ഒരു മതവിഭാഗവും ഭാരതത്തിലുണ്ടായിട്ടില്ല. മാദ്ധ്യമികകാലം യൂറോപ്യൻ ചരിത്രത്തിന്റെ ഒരു പ്രത്യേകതയാണ്.

മനുഷ്യചിന്തയും മനുഷ്യസ്ഥാപനങ്ങളും ഒരു മതത്തിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിൽനിന്ന് പുറത്തുചാടി സ്വതന്ത്രവും മതനിരപേക്ഷവുമാകുന്ന പ്രസ്ഥാനങ്ങളായിത്തീരുന്നതിനാണ് സെക്കുലറൈസേഷൻ എന്നു പറയുന്നത്. ആ വിമോചനം ചിലപ്പോൾ വിപ്ലവത്തിൽകൂടെയും ചിലപ്പോൾ പരിണാമത്തിൽകൂടെയും ആകാം.

ഇന്ത്യയിൽ ഹൈന്ദവധർമ്മമോ മറ്റു ധർമ്മങ്ങളോ, അവയിലെ ഏതെങ്കിലും ഒരു സമ്പ്രദായമോ ഇങ്ങനെ ചിന്തയേയും സ്ഥാപനങ്ങളേയും പരിപൂർണ്ണമായി നിയന്ത്രിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുമില്ല, സാധിച്ചിട്ടുമില്ല.

ഭാരതത്തിലേക്ക് സെക്കുലറൈസേഷൻ കടന്നുവന്നിട്ടുള്ളത് യൂറോപ്യൻ സംസ്കാരത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയമീമാംസയേയും വിദ്യാഭ്യാസസമ്പ്രദായത്തേയും നാം അനുധാവനം ചെയ്യുവാൻ ആരംഭിച്ചതോടുകൂടെയാണ്. പാശ്ചാത്യസംസ്കാരത്തിൽ കത്തോലിക്കാസഭയുടെ അധികാരകേന്ദ്രീക

രണത്തെ തകർത്ത് തൽസ്ഥാനത്ത് മനുഷ്യയുക്തി (Human rationality) യുടെ പേരിലാണ് ഒരു മുതലാളിവർഗ്ഗം അധികാരത്തിൽ വന്നത്.

മനുഷ്യയുക്തി അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള അതേ സെക്കുലറൈസേഷൻ പ്രക്രിയ നമ്മുടെ രാജ്യത്ത് ഒരു നാഷണൽ സ്റ്റേറ്റിനെയും ഭരണവർഗ ത്തേയും സൃഷ്ടിച്ചു. രാഷ്ട്രനിർമ്മാണം, പഞ്ചവത്സരപദ്ധതികൾ, വിദേ ശനയം, ആഭ്യന്തരപരിപാടികൾ എന്നിവ ഇപ്രകാരമുള്ള സെക്കുലറൈ സേഷനു വിധേയമായ ഒരു വരേണ്യവിഭാഗം രൂപം നല്കിയതാണ്.

മറുവശത്ത് സെക്കുലറിസം ഒരു പ്രത്യയശാസ്ത്രം എന്ന നിലയിൽ മതങ്ങളുടെ വിഭാഗത്തിൽ വരുന്നതാണ്. അതൊരു സംഘടിത മതമല്ല. നമ്മുടെ ഭൂരിപക്ഷമതമായ ഹിന്ദുമതവും സമ്പൂർണ്ണമായി സംഘടിപ്പിക്ക പ്പെട്ട മതമല്ലല്ലോ. സിദ്ധാന്തങ്ങളുടേയും മൂല്യങ്ങളുടേയും ഒരു പ്രത്യയ ശാസ്ത്രസമ്പ്രദായമെന്ന നിലയിൽ സെക്കുലറിസം നമ്മുടെ ജനങ്ങളു ടെമേൽ അടിച്ചേല്പ്പിക്കാനാവില്ല (ഒരു മതവും ഇവിടെ അങ്ങിനെ അടി ച്ചേല്പിക്കാൻ സാദ്ധ്യമല്ല). ഒരു രാഷ്ട്രമെന്ന നിലയിൽ നമുക്കുള്ള പ്രതി ബദ്ധത സെക്കുലർ രാഷ്ട്രത്തോടാണെന്നും അല്ലാതെ സെക്കുലറിസം എന്ന പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തോടല്ലെന്നും ഇതുവരെയുള്ള ചർച്ചകൾ കൊണ്ട് വ്യക്തമായിരിക്കണം.

രാഷ്ട്രവും ജനങ്ങളും തമ്മിലുള്ള മൂന്ന് ബന്ധസമുച്ചയങ്ങളുടെ വെളി ച്ചത്തിലാണ് സെക്കുലർസ്റ്റേറ്റിന്റെ നിർവചനം.

(എ) സംഘടിതമോ വ്യക്തിഗതമോ ആയ മതാനുഷ്ഠാനത്തിനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം (ഭരണഘടന 25–28 വകുപ്പുകൾ).

(ബി) രാഷ്ട്രം ഒരു വ്യക്തിയുടെ മതം ആസ്പദമാക്കി അനുകൂലമോ പ്രതികൂലമോ ആയ വിവേചനം കാണിക്കാതിരിക്കുക (പീഠികയും 15–ാം വകുപ്പും).

(സി) മതത്തിൽനിന്നു രാഷ്ട്രത്തെ വേർതിരിക്കൽ. ഒരു പ്രത്യേക മതത്തെ പുലർത്താനോ മതത്തിനകത്ത് പ്രവേശിച്ച് പ്രവർത്തിയ്ക്കുന്ന തിനോ രാഷ്ട്രത്തിന് അവകാശമില്ല.

ഈ തത്വങ്ങളും ആധുനികരാഷ്ട്രം എന്ന ആശയംപോലെ തന്നെ പാശ്ചാത്യ ലിബറൽ പാരമ്പര്യത്തിൽ നിന്നു നേരിട്ട് കടംകൊണ്ടതാണ്. പക്ഷേ, ഭാരതീയരെന്ന നിലയിൽ നാം ദേശീയ രാഷ്ട്രമെന്ന പാശ്ചാത്യ സ്ഥാപനത്തോടും നമ്മുടെ ദേശീയരാഷ്ട്രം ഭരണഘടനാപരമായി അംഗീ കരിച്ചിരിക്കുന്ന സെക്കുലർ രാഷ്ട്രസിദ്ധാന്തങ്ങളോടും പ്രതിബദ്ധരാണ്. പക്ഷേ, ഭരണഘടനയുടെ പീഠികയിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള പ്രകാരം നമ്മുടെ പ്രതിബദ്ധത ഒരു പരമാധികാരസോഷ്യലിസ്റ്റ് സെക്കുലർ ജനാ ധിപത്യ റിപ്പബ്ലിക്കിനോടാണ് (Sovereign, Socialist, Secular, democratic republic). ഈ അഞ്ചു പദങ്ങളുടേയും നിഷ്കൃഷ്ടമായ അർത്ഥം ഭരണ ഘടനയിലെങ്ങും നിർവചിച്ചിട്ടില്ല. 'സെക്കുലർ' എന്ന പദത്തെപ്പറ്റി പ്രതി പാദിക്കുമ്പോൾ പ്രത്യേകിച്ചും മതവും രാഷ്ട്രവും തമ്മിലുള്ള വേർപെടു ത്തലിന്റെ തത്വം വ്യക്തമാക്കിയിട്ടില്ല തന്നെ. ഏതെങ്കിലുമൊരു മതത്തെ

പുലർത്താനോ പരിപോഷിപ്പിക്കാനോ നികുതിവരുമാനം ഉപയോഗിച്ചു കൂടെന്നു 27-ാം വകുപ്പ് അനുശാസിക്കുന്നു.

ഒരു രാഷ്ട്രമെന്ന നിലയിൽ നമ്മുടെ ഭരണഘടനാപ്രതിബദ്ധത ഒരു പരമാധികാര, സോഷ്യലിസ്റ്റ്, സെക്കുലർ ജനാധിപത്യ റിപ്പബ്ലിക്കിനോടാണെന്നും, സെക്കുലറൈസേഷൻ പ്രക്രിയയോടോ സെക്കുലർ പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തോടോ അല്ലെന്നും ഒരിക്കൽക്കൂടി വ്യക്തമാക്കിക്കൊള്ളട്ടെ.

പരമാധികാരം

മുകളിൽ ഉപയോഗിച്ച നാലു വിശേഷണങ്ങൾക്കും വിശദീകരണം ആവശ്യമാണ്. ഉദാഹരണത്തിന് സമ്പൂർണ്ണ പരമാധികാരം ഇന്ന് ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന്റേയും പിടിയിൽ ഒതുങ്ങുന്നില്ല. തനിയെ നില്ക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന അൽബേനിയയിൽ പോലും സമ്പൂർണ്ണ പരമാധികാരം ഭദ്രമായ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്ഥാപിക്കാൻ സാദ്ധ്യമാണോയെന്നു സംശയമാണ്. പ്രമുഖ ന്യൂക്ലിയർ രാഷ്ട്രങ്ങളിൽ പോലും ഇത്തരം സമ്പൂർണ്ണ പരമാധികാരം ലഭ്യമല്ല. ഇന്ത്യയിലും പരമാധികാരമെന്ന പദത്തിനു വിശേഷണം വേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വർദ്ധിച്ച തോതിൽ പരസ്പരാശ്രിതമായ ലോകത്തിൽ ജീവിക്കുന്ന നമുക്കു സമ്പൂർണ്ണ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെപ്പറ്റി പ്രസംഗിക്കാൻ പ്രയാസമാണ്. അങ്ങേയറ്റം നമുക്കു പറയാവുന്നത് ഓട്ടോണമി (autonomy) എന്നോ ഓട്ടോ - ജഷൻ (auto - gestion) എന്നോ മാത്രമാണ്. ഓട്ടോജഷൻ എന്നതിനു സ്വയം നയിക്കുക എന്നർത്ഥം. സ്വന്തം കാര്യങ്ങൾ ക്രമീകരിക്കാനുള്ള അധികാരം പക്കലുണ്ടെന്നാണ് ഓട്ടോണമിയുടെ അർത്ഥം. എവിടെനിന്നു നാം സഹായം തേടുമെന്നും ഏതു വ്യവസ്ഥകളിലാണതെന്നും തീരുമാനിക്കാനുള്ള അധികാരം അതിലുൾപ്പെടും. രാഷ്ട്രത്തിനു നമ്മുടെ ജനങ്ങളുടെമേൽ പരമാധികാരം അവകാശപ്പെടാനാവില്ല. പരമാധികാരം എന്നതു ഫ്യൂഡൽ വ്യവസ്ഥിതിയിലെ പദമാണ്. അതു നാം വർജിക്കണം. നാം ഇനിയും ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ കീഴിലല്ലെന്നും സ്വതന്ത്രരാണെന്നുമായിരിക്കണം നമ്മുടെ ഭരണഘടനയുടെ നക്കലെഴുതിയവർ സോവറിനിറ്റി എന്ന പദംകൊണ്ടു വിവക്ഷിച്ചത്. എന്നാൽ ഇന്നാകട്ടെ പരമാധികാരത്തിന്റേയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റേയും സിദ്ധാന്തങ്ങളിൽ നിന്നു മുമ്പോട്ട് പരസ്പരാശ്രിതമായ സ്വയംഭരണ രാഷ്ട്രങ്ങളുടെ ആഗോളസമൂഹത്തിലേക്കു, നീങ്ങുന്നതിനുള്ള ചരിത്ര സമ്മർദ്ദത്തിലാണു നാം. നീതി, സമത്വം, പരസ്പരം പ്രയോജനപ്രദമായ സഹകരണം എന്നിവയുടെ നിഴലിലാണു പരസ്പരാശ്രിതത്വം.

സോഷ്യലിസ്റ്റ്

സോഷ്യലിസ്റ്റ് എന്ന പദം നമ്മുടെ പ്രതിബദ്ധതയെ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നതാണ് (ഇന്നത്തെ സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക യാഥാർത്ഥ്യത്തെയല്ല). ഈ പദത്തിന് ഗുരുതരമായ അർത്ഥച്യുതി സംഭവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ജനങ്ങളിലെ പ്രാമാണികാംശം സ്വതന്ത്ര മാർക്കറ്റ് സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയെ അനുകൂലിക്കുന്നവരാണ് - സ്റ്റേറ്റു കൺട്രോൾ സംബന്ധിച്ച ചില കെയ്നീഷ്യൻ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർക്കുമെന്നു മാത്രം.

അടിസ്ഥാനപരമായി സോഷ്യലിസത്തിൽ രണ്ടു ഘടകങ്ങളാണുള്ളത്:

ഒന്ന്: പ്രതിബദ്ധതയും ഒരു മനോഭാവവും - ഓരോ വ്യക്തിയും സ്വന്തം ലാഭത്തിനു വേണ്ടിയല്ല, എല്ലാവരുടേയും പ്രയോജനാർത്ഥം തന്നെ തന്റെ തൊഴിൽ സംഭാവന ചെയ്യണം. എല്ലാവരും ഓരോരുത്തരേയും കരുതണം.

രണ്ട്: സ്വകാര്യ സ്വത്തിനെതിരായിട്ടല്ല, ഉല്പാദനോപാധിയെ സംബന്ധിച്ച് ഒരു പ്രതിബദ്ധതയുണ്ടാകണം. ഈ രണ്ടു തത്വങ്ങളും നമ്മുടെ രാഷ്ട്രം നടപ്പിലാക്കുന്നില്ല. വർഗസൗഹാർദത്തിലേക്കുള്ള പരമപ്രധാനമായ അടിവയ്പ് സോഷ്യലിസ്റ്റ് സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ അംഗീകാരവും നിർവഹണവുമാണ്. യഥാർത്ഥമായ സോഷ്യലിസ്റ്റ് സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ മതസമൂഹങ്ങൾ പരസ്പരം കലഹിക്കാൻ കാര്യമില്ല. സോഷ്യലിസത്തിൽ സാമൂഹ്യനീതി അന്തർഹിതമാണ്. വർഗീയസംഘട്ടനത്തിനുള്ള സിദ്ധൗഷധം ഇതുതന്നെ.

സെക്കുലർ

മൂന്നാമത്തെ വിശേഷണമായ 'സെക്കുലർ' നിർവചിക്കാൻ ഏറ്റവും പ്രയാസമേറിയതാണ്. രാഷ്ട്രത്തോടുള്ള നമ്മുടെ പ്രതിബദ്ധതയെ ആണതു വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. ഇന്ത്യൻ പശ്ചാത്തലത്തിൽ ആ പദം നിർവചിക്കാനുള്ള ഭാരതീയ യത്നങ്ങൾ ഇനിയും വിജയിച്ചിട്ടില്ല. അടിസ്ഥാനതലത്തിൽ അതിന്റെ അർത്ഥം നമ്മുടെ അയൽരാഷ്ട്രമായ പാക്കിസ്ഥാൻ ഇസ്ലാമിനെ സ്റ്റേറ്റുമതമായി അംഗീകരിച്ചതിനൊരു വ്യതിരേകമാണ് ഇന്ത്യയുടെ നിലയെന്നതാണ്. അതിന്റെ രചനാത്മകമായ അർത്ഥം യാതൊരു മതസമൂഹത്തിനും - ഭൂരിപക്ഷമാകട്ടെ, ന്യൂനപക്ഷമാകട്ടെ - പ്രത്യേക പരിഗണനകളൊന്നും ലഭിക്കുകയില്ലെന്നു തന്നെ. പക്ഷേ നാം ആദ്യം മുതൽതന്നെ ഈ തത്വത്തെ ലംഘിച്ചു പ്രവർത്തിച്ചു. ഭൂരിപക്ഷസമൂഹത്തിന്റെ മതസംസ്ക്കാരം പരിപോഷിപ്പിച്ചും ന്യൂനപക്ഷസമൂഹങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേകാവകാശങ്ങളും സംവരണവും തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ പ്രത്യേക നിയോജകമണ്ഡലങ്ങളും അനുവദിച്ചു.

ഇന്നു ഭൂരിപക്ഷസമൂഹത്തിൽ പല പ്രാമാണികരും ഹൈന്ദവ ഭാരതത്തിനുവേണ്ടി വാദിക്കുന്നുണ്ട്. ഹിന്ദുമത പാരമ്പര്യത്തിനു അധീശാധികാരം നല്കുന്നതും നിർവചനാത്മകവുമായ സ്ഥാനം വേണമെന്നവർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഈ വീക്ഷണം ഭരണഘടനയുടെ അന്തസത്തയ്ക്കു കടകവിരുദ്ധമാണ്. പൂർണപൗരന്മാരായി ഈ രാജ്യത്തു വസിക്കുന്ന അഹിന്ദു സമൂഹങ്ങളുടെയും രാജ്യത്തെ ഹൈന്ദവ ജനകോടികളുടെയും ഉത്തമതാല്പര്യങ്ങളെ വഞ്ചിക്കുന്നതിനു തുല്യമായിരിക്കുമത്. ആ നിലയ്ക്ക് ഹൈന്ദവാധീശത്വത്തിലുള്ള ഒരു രാഷ്ട്രീയ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയെന്ന ആശയത്തെ ഹിന്ദുക്കളും മറ്റു മതസമൂഹങ്ങളും ഒറ്റക്കെട്ടായി എതിർത്തേ മതിയാവൂ. തീർത്തും അനീതിപൂർവവും വിവേചനാപരവുമായിരിക്കും ആ ആശയം.

വർഗീയ സംഘട്ടനത്തിനു പ്രതിവിധിയായി നമ്മുടെ ചില ബുദ്ധിജീവികൾ നിർദേശിക്കുന്ന 'ശാസ്ത്രീയ കാലാവസ്ഥ'യ്ക്കായുള്ള ആഹ്വാനം

നമ്മൾ ചെറുത്തേ മതിയാവൂ. ജവഹർലാൽ നെഹ്റു തന്നെ ഉപയോഗിച്ച ആ പദം ഇന്നും അവ്യക്തമായി അവശേഷിക്കുന്നു. ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും സാധാരണ ജനങ്ങളും യാഥാർത്ഥ്യത്തോടു പുലർത്തേണ്ട ശാസ്ത്രീയ മനോഭാവമാണു വിവക്ഷിതമെങ്കിൽ, അതിന്റെ തത്വജ്ഞാനപരമായ ന്യായീകരണം, ശാസ്ത്രം സംബന്ധിച്ചു പര്യാപ്തമായ ദർശനത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമായിരിക്കണം. ആധുനികശാസ്ത്രം പ്രായോഗിക വിജ്ഞാനത്തിന്റെ ഒരു മുഖ്യായുധമാണെന്നും എന്നാൽ സമസ്തയാഥാർത്ഥ്യത്തെയും കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ അതു സമർത്ഥമല്ലെന്നുമാണ് ഇന്നു മിക്ക ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരിലും ശാസ്ത്രദാർശനികന്മാരിലും വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാഴ്ചപ്പാട്. യാഥാർത്ഥ്യം സംബന്ധിച്ച നമ്മുടെ ദർശനത്തിലും ഉച്ചാരണത്തിലും കലയും സാഹിത്യവും സംസ്ക്കാരം മൊത്തത്തിലും ആധുനിക ശാസ്ത്രത്തിന് അനുപൂരകമായി വർത്തിക്കണം. നല്ലതെന്ത്? നീതിപൂർവകമായതേത്? വാസ്തവമേത്? എന്നിവയുടെ ദർശനീയത സംബന്ധിച്ച ആഴത്തിലുള്ള ന്യായയുക്തചിന്ത ശാസ്ത്രീയ ന്യായയുക്തതയ്ക്കു പിൻബലമാകണം. ശാസ്ത്രീയ കാലാവസ്ഥയുടെ വക്താക്കൾ പലപ്പോഴും ശാസ്ത്രീയ ന്യായയുക്തതയുടെ പങ്ക് അമിതമായി പൊലിപ്പിച്ചു കാട്ടുകയെന്ന തെറ്റിലും, വർഗീയസംഘട്ടനത്തിന്റെ നാരായവേരായി മതാധിഷ്ഠിത നിലപാടിനെ പൊന്തിച്ചു കാണിക്കുകയെന്ന തെറ്റിലും ചെന്നുവീഴാറുണ്ട്.

വർഗീയതയ്ക്കു എതിരായ സമരം ഒരു ബഹുമുഖ സമരമായിരിക്കണം – ശാസ്ത്രീയ മനോഭാവം വളർത്തുന്നതിലൂടെയും, കല, സാഹിത്യം, സംസ്കാരം എന്നിവയിലൂടെയും സാമൂഹ്യനീതി, വർഗീയ സൗഹാർദം, സത്യസ്നേഹ സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളിലുള്ള മാനസിക ഐക്യം എന്നിവയിലൂടെയും ആ സമരം തുടർന്നു നടക്കണം.

ഒരു പ്രത്യയശാസ്ത്രമെന്ന നിലയിൽ സെക്കുലറിസത്തെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നവരുടെ അവകാശങ്ങളെ നാം മാനിക്കുമ്പോൾ തന്നെ, ഒരു സെക്കുലർ രാഷ്ട്രത്തിൽ അത് അടിച്ചേല്പ്പിച്ചുകൂടെന്നു നാം ഓർത്തിരിക്കണം. സെക്കുലറിസം രണ്ടു മൗലിക പ്രമേയങ്ങളിൽ അധിഷ്ഠിതമാണ് – രണ്ടും തുല്യനിലയിൽ അശാസ്ത്രീയമാണ്. ഒന്നാമത്തെ പ്രമേയം: പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾക്ക് അനുഭവവേദ്യമായ ലോകം മാത്രമാണു നിലവിലുള്ള ലോകം. രണ്ടാമത്തേത്: പാശ്ചാത്യ രാജ്യങ്ങളിൽ വികസിപ്പിച്ച വിമർശനാത്മകമായ ന്യായയുക്തത, യാഥാർത്ഥ്യത്തെ മനസ്സിലാക്കാനും കൈകാര്യം ചെയ്യുവാനും തികച്ചും സമർത്ഥമാണ്.

ഒരു അർദ്ധമതാത്മക പ്രത്യയശാസ്ത്രമാണ് സെക്കുലറിസം. വളരെ സങ്കുചിതവും പ്രാദേശികവുമാണത്. പ്രേരണയിലൂടെ അതിനെ പരിപോഷിപ്പിക്കാൻ അതിന്റെ വക്താക്കൾക്ക് അവകാശമുണ്ട് – സ്വന്തം വീക്ഷണം പ്രേരണയിലൂടെ പ്രഘോഷിക്കുവാൻ മതവിശ്വാസികൾക്ക് അവകാശമുള്ളതുപോലെ തന്നെ.

സെക്കുലർ രാഷ്ട്രത്തിൽ സെക്കുലറിസവും മതാത്മകതയും ഒരുപോലെ ആദരണീയമാണ്. എന്നാൽ, ഒരു രാഷ്ട്രമെന്ന നിലയിൽ നാം ഭരണഘടനാപരമായി സെക്കുലറിസമെന്ന പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിനു പ്രതി

ജ്ഞാബദ്ധരാണെന്നു വാദിക്കുന്നതു ഭാരതം ഒരു ഹിന്ദുരാഷ്ട്രമാണെന്നു വാദിക്കുന്നതുപോലെ വഞ്ചനാത്മകമായിരിക്കും.

എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, സെക്കുലർ പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന ലിബറൽ ചിന്താഗതിക്കാരും, മാർക്സിസ്റ്റുകളും ഒക്കെ വർഗീയ സംഘട്ടനങ്ങളേയും മതസമൂഹങ്ങൾക്കു പ്രത്യേക പരിഗണന വേണമെന്നു ആവശ്യപ്പെടുന്നവരേയും ഒരുപോലെ എതിർക്കുന്ന മതവിശ്വാസികളുമായി കൈകോർത്തു സഹകരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുകയാണു വേണ്ടത്.

ജനാധിപത്യം

ഇതോടെ നമ്മൾ ഭരണഘടനയിലെ നാലാമതു വിശേഷണത്തിലേക്കു വരുന്നു - ജനാധിപത്യപരം. ആദ്യത്തെ പ്രയോഗം "പരമാധികാര ജനാധിപത്യ റിപ്പബ്ലിക്" എന്നായിരുന്നു. 1977 ജനുവരി 3-ലെ 42-ാം ഭേദഗതിയിൽ അത് "പരമാധികാര സോഷ്യലിസ്റ്റ് സെക്കുലർ ജനാധിപത്യ റിപ്പബ്ലിക്ക്" എന്നു മാറ്റി. ഡമോക്രസി എന്നാൽ അധികാരം ജനങ്ങളുടെ കരങ്ങളിൽ എന്നർത്ഥം. ഇന്നു നമ്മുടെ റിപ്പബ്ലിക്കിൽ ഇതിലേറെ ഒരു വിരോധാഭാസമില്ല. വോട്ടിലൂടെ ജനങ്ങൾ ഗണ്യമായ അധികാരം പ്രയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ അധികാരം അവർക്കു തീർത്തും അപ്രാപ്യമായിരിക്കുന്നു. തങ്ങൾ വലിയൊരളവിൽ അന്യവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടതായി ജനങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു. രാഷ്ട്രീയപാർട്ടികൾ വോട്ടുകളോടു പ്രതികരിക്കുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ, അതു മിക്കപ്പോഴും വിഭാഗീയമോ പ്രാദേശികമോ ആയ അഭ്യർത്ഥനകളിലൂടെയാണ്. വോട്ടുകൾ നേടുന്നതിനു മതമോ പ്രാദേശികത്വമോ ഉപാധിയാക്കുമ്പോൾ നാം സെക്കുലർ തത്വങ്ങളും ജനാധിപത്യ തത്വങ്ങളും ഉല്ലംഘിക്കുക തന്നെ ചെയ്യുന്നു.

പ്രത്യക്ഷമായോ പരോക്ഷമായോ മതവിശ്വാസത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ രാഷ്ട്രീയ കക്ഷികൾ രൂപവല്ക്കരിക്കുന്നതിനെ നമ്മുടെ ഭരണഘടന നിർഭാഗ്യവശാൽ നിരോധിച്ചിട്ടില്ല. വോട്ടു നൽകാൻ വർഗീയമോ മതപരമോ ആയ കൂറിനോട് അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നതിനേയും നിരോധിച്ചിട്ടില്ല. ഒരുപക്ഷേ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒരു ഭരണഘടനാഭേദഗതി ആവശ്യമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. സെക്കുലർ, ജനാധിപത്യം എന്നീ വിശേഷണങ്ങളെ വിശദീകരിച്ചും രാഷ്ട്രീയത്തിൽ മതത്തിന്റെ ദുരുപയോഗം നിരോധിച്ചും കൊണ്ടുള്ള ഭേദഗതി. ഈ വ്യവസ്ഥ നിഷ്പക്ഷമായി പാലിക്കാൻ കഴിവുള്ളതും വർഗീയ ചായ്‌വുകളിൽ നിന്നു സ്വതന്ത്രവുമായ ജുഡീഷ്യറിയും എക്സിക്യൂട്ടീവും ഉറപ്പുവരുത്തുകയും വേണം.

ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കുള്ള പ്രത്യേകാനുകൂല്യങ്ങളെപ്പറ്റി ഒരു വാക്ക്. ഈ ആനുകൂല്യങ്ങൾ താല്ക്കാലികവും സോപാധികവും ആയിരിക്കാനാണ് ആദ്യം ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നത്. ജനങ്ങൾ വേണ്ടവിധത്തിൽ കാര്യങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ഈ ആനുകൂല്യങ്ങൾ പിൻവലിക്കുവാനുള്ള ശ്രമം വർഗീയസംഘട്ടനങ്ങൾക്ക് ഇടയാക്കിയേക്കാം. ഈ വ്യവസ്ഥകളുടെ താല്ക്കാലികസ്വഭാവം സദാ മുമ്പിലുണ്ടായിരിക്കണം. ഇന്നത്തെ നിലയിൽ താല്ക്കാലികമായി അവയുടെ ആവശ്യകതയെപ്പറ്റിയും അതേ

സമയം സെക്കുലർ ജനാധിപത്യരാഷ്ട്രത്തിൽ ആത്യന്തികമായി അവയുടെ അസാംഗത്യത്തെപ്പറ്റിയും ന്യൂനപക്ഷ കക്ഷികളേയും ഭൂരിപക്ഷ കക്ഷികളേയും തുടർന്ന് ബോധ്യപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കേണ്ടിവരും.

വിവിധ മതസമൂഹങ്ങളുടെ സ്വത്തവകാശവും വിവാഹവും സംബന്ധിച്ച പ്രത്യേക ചട്ടങ്ങൾക്കും ഇത് ബാധകമാക്കണം. പരിപക്വമായ സെക്കുലർ ജനാധിപത്യ റിപ്പബ്ലിക്കിൽ ഒരു പൊതു സിവിൽകോഡ് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. ഇങ്ങനെയൊരു നിയമത്തോടുള്ള പ്രതിബദ്ധത കൈവിടാതെ നാം ജനങ്ങളെ – ന്യൂനപക്ഷ സമൂഹങ്ങളേയും ഭൂരിപക്ഷ സമൂഹങ്ങളേയും – തുടർന്നു പഠിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കണം. ഒരു പൊതു സിവിൽകോഡ് നടപ്പിലാക്കുമ്പോൾ വർഗീയസംഘട്ടനങ്ങൾ ഉണ്ടായേക്കാമെന്ന വസ്തുത തല്ക്കാലം നമ്മുടെ പ്രവർത്തനത്തെ നിയന്ത്രിക്കേണ്ടതാണ്.

എന്നിരിക്കിലും, ആത്യന്തികമായി സെക്കുലർ ജനാധിപത്യ റിപ്പബ്ലിക്കിനു മാത്രമേ നിയമസമാധാനം പുലർത്താൻ കഴിയുകയുള്ളുവെന്ന് ന്യൂനപക്ഷങ്ങളും ഭൂരിപക്ഷങ്ങളുമായ മതസമൂഹങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കണം. മതപരമായ ശിക്ഷണമോ പ്രത്യേക മതങ്ങൾ പോലുമോ അടിച്ചേല്പ്പിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന ബോധവും ഉണ്ടാകണം.

വിവാഹം, വിവാഹമോചനം തുടങ്ങിയ വ്യക്തിഗതങ്ങളായ കാര്യങ്ങളിൽ മതപരവും ധാർമ്മികവുമായ ശിക്ഷണം നടപ്പാക്കൽ അതതു മതസമൂഹത്തിന്റെ കർത്തവ്യമാണ്; ഒരു സെക്കുലർ ജനാധിപത്യ റിപ്പബ്ലിക്കിന്റെ ചുമതലയല്ല. പൊതുധാർമ്മികത കൈകാര്യം ചെയ്യാനേ റിപ്പബ്ലിക്കിന്റെ നിയമങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാവൂ. മനുഷ്യജീവനും സ്വത്തിനും നേർക്കുള്ള അക്രമങ്ങൾ തടയാനും വഴക്കും സംഘട്ടനങ്ങളും ഒഴിവാക്കാനും സൗഹാർദ്ദവും നീതിയും പുരോഗതിയും പുലർത്തി പരിപോഷിപ്പിക്കാനും റിപ്പബ്ലിക്കിന്റെ നിയമങ്ങൾ നമുക്കാവശ്യമാണ്.

വിദ്യാഭ്യാസം രാഷ്ട്രത്തിന്റെ കുത്തകയാക്കുന്നതിനു ജനാധിപത്യതത്വം എതിരാണ്. സ്വാഭാവികവും പര്യാപ്തവുമായ രീതികളിൽ സ്വന്തം വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു ക്രമീകരണങ്ങൾ നടത്തുവാൻ ജനങ്ങൾക്ക് അവകാശം ഉണ്ടായിരിക്കണം. പക്ഷേ, നിരക്ഷരതയോ അജ്ഞാനമോ അനാരോഗ്യമോ അവർക്ക് വിധിക്കപ്പെട്ടതല്ല. ഇതൊക്കെ ഇല്ലായ്മ ചെയ്യാൻ രാഷ്ട്രത്തിന് ഉത്തരവാദിത്വമുണ്ട്.

മതസമൂഹങ്ങളും സെക്കുലർ പ്രത്യയശാസ്ത്രക്കാരും വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടത്തുന്ന വിഷയം പ്രകോപനഹേതുകമാണ്. ഈ അവകാശങ്ങൾ നിഷേധിക്കുക ജനാധിപത്യവിരുദ്ധമായിരിക്കും. രാഷ്ട്രത്തിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസ സംവിധാനം പ്രത്യയശാസ്ത്രഘടകങ്ങൾ ആധിപത്യം ചെലുത്തുന്നതാവാം. ചിലപ്പോൾ വർഗീയ ഘടകങ്ങൾ അതിനു നിറം പിടിപ്പിച്ചുവെന്നും വരാം. ഇവയൊന്നും ജനങ്ങളുടെമേൽ അടിച്ചേല്പിക്കുക യുക്തമല്ല. ന്യൂനപക്ഷ സമൂഹങ്ങൾക്കും ഭൂരിപക്ഷ സമൂഹങ്ങൾക്കും അവരവരുടേതായ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ (എല്ലാവർക്കും പ്രവേശന സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ളവ) നടത്താൻ അവകാശമുണ്ടെന്ന തത്വം അംഗീകരിച്ചുകഴി

ഞ്ഞാൽ, രാഷ്ട്രത്തിനു പാഠ്യപദ്ധതി സംബന്ധിച്ചു പരിമിതമായ ചില നിയന്ത്രണങ്ങൾ വേണം. ഇത്തരം സ്ഥാപനങ്ങൾ വർഗീയ കലാപത്തിനോ വിദ്വേഷത്തിനോ വിത്തു പാവുകയില്ലെന്നും കുട്ടികളുടെ മനസ്സിൽ വർഗീയമായ ആധിപത്യാശയങ്ങൾ കുത്തിവയ്ക്കുകയില്ലെന്നും നോക്കാൻ രാഷ്ട്രത്തിന് ഉത്തരവാദിത്വമുണ്ട്. ഇക്കാര്യത്തിൽ സമ്പൂർണ്ണമായ അധികാരങ്ങൾ ന്യൂനപക്ഷസമൂഹത്തിനും ഭൂരിപക്ഷസമൂഹത്തിനും അവകാശപ്പെടാനാവില്ല.

ഈ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു സാമ്പത്തികസഹായം അനുവദിക്കുന്ന വിഷയവും വികാരങ്ങളെ പ്രകോപിപ്പിക്കുന്ന വിഷയമാണ്. എല്ലാ പൗരന്മാരും കൊടുക്കാൻ ബാദ്ധ്യസ്ഥമായ നികുതികൾ ഭാഗികമായി എല്ലാവരുടേയും വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ചെലവു വഹിക്കാൻ വേണ്ടിയാണ്. മതസമൂഹങ്ങൾ നടത്തുന്ന വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസധർമ്മങ്ങൾ ഭാഗികമായി നിർവഹിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം, ഈ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഫണ്ടിൽ നിന്ന് ആനുപാതികമായ ധനസഹായത്തിന് അവകാശമുണ്ട്. അതേസമയം ഭരണഘടനാവിരുദ്ധമോ, ജനാധിപത്യവിരുദ്ധമോ ആയ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ പ്രചരിപ്പിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക്, അവ ന്യൂനപക്ഷസമൂഹങ്ങൾ നടത്തുന്നതായാലും ഭൂരിപക്ഷസമൂഹങ്ങൾ നടത്തുന്നതായാലും, ധനസഹായം നിഷേധിക്കണം. മറ്റു മതസമൂഹങ്ങളെപ്പറ്റി ആക്ഷേപം, വിദ്വേഷം, അസത്യം എന്നിവ പ്രചരിപ്പിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളും ഇക്കൂട്ടത്തിൽപെടും; അങ്ങനെയൊരു ഘട്ടത്തിൽ ഈ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ മതബോധനം സംവിധാനം ചെയ്യാൻ രാഷ്ട്രത്തിനു കടമയുണ്ട്. ജനാധിപത്യതത്വം ഇവിടെ വളരെ ലോലവും പ്രക്ഷോഭഹേതുകവുമായ ഒരു കർത്തവ്യത്തെയാണ് അഭിമുഖീകരിക്കുന്നത്. ചിലപ്പോൾ വർഗീയ സംഘട്ടനങ്ങൾക്കും അക്രമങ്ങൾക്കും അതു വഴിമരുന്നിട്ടുവെന്നും വരാം.

തെരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രചാരണത്തിന്റേയും രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടേയും ചെലവ് ഭീമമായി വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നുവെന്നതും ഇവയുടെ നല്ല പങ്കും വൻകിട കോർപ്പറേഷനുകളും ഡിഫൻസ് കോൺട്രാക്ടർമാരും സിവിൽ കോൺട്രാക്ടർമാരും വഹിക്കേണ്ടി വരുന്നുവെന്നതും ജനാധിപത്യ സിദ്ധാന്തങ്ങൾക്കു തുരങ്കം വയ്ക്കുന്ന ഘടകങ്ങളാണ്. ഇവയ്ക്കു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ഭരണയന്ത്രത്തിന്മേൽ ജനാധിപത്യവിരുദ്ധമായ അധികാരം നൽകുന്നു. മിക്കപ്പോഴും ഇത് ദരിദ്രരുടേയും ദുർബലരുടേയും താല്പര്യങ്ങൾക്കു വിരുദ്ധമായാണു ചെന്നുകൊള്ളുക. ഭരണഘടന പ്രകാരം നാം പുലർത്താൻ ബാദ്ധ്യസ്ഥമായ സാമൂഹ്യനീതിയെപ്പോലും അത് തകിടം മറിക്കുന്നു.

ഇന്നു നമ്മുടെ രാജ്യത്തു സെക്കുലറിസത്തിന്റെ ഭാരതീയാർത്ഥം സംബന്ധിച്ചു നടക്കുന്ന സംവാദം സെക്കുലറൈസേഷൻ, സെക്കുലറിസം, സെക്കുലർ സ്റ്റേറ്റ് എന്നിവ തമ്മിലുള്ള അർത്ഥവ്യത്യാസം മനസ്സിലാക്കുന്നതിലുള്ള പരാജയത്താൽ വികലമാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. സോഷ്യലിസ്റ്റ്, ഡമോക്രാറ്റിക്, സെക്കുലർ സ്റ്റേറ്റ് എന്ന യഥാർത്ഥ പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിന്ന് “സെക്കുലർ” പദത്തെ വേർതിരിച്ച് ഒറ്റതിരിക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമവും

അതിനെ വികലമാക്കുന്നുണ്ട്. 'സെക്കുലർ' സിദ്ധാന്തം ഒരു ശാസ്ത്രീയ കാലാവസ്ഥയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള അന്വേഷണമായി ഇനം തിരിച്ചതും സെക്കുലറിസത്തെ വർഗീയ കലാപത്തിനു മറുമരുന്നായി നിർദ്ദേശിച്ചതും ആ വികലതയ്ക്കു മാറ്റുകൂട്ടുന്നു. നമ്മുടെ ഭരണഘടനാപരമായ പ്രതിബദ്ധതയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ സെക്കുലർ എന്ന പദത്തിനു മതവുമായി ഒരു ബന്ധവുമില്ലെന്നും അതു മതവിരുദ്ധമാണെന്നും വ്യവഹരിച്ചതും വിനയായി.

വർഗീയവൈരം, അനൈക്യം, സംഘട്ടനം എന്നിവയ്ക്കെതിരായി വ്യാപകവും വൈവിധ്യമിയന്നതുമായ ഒരു ചർച്ചാവേദി സംഘടിപ്പിക്കുകയാണ് ഇന്നത്തെ ആവശ്യം. ജനങ്ങളുടെ പൊതുശത്രുവിനെ നേരിടാൻ സെക്കുലർ പ്രത്യയശാസ്ത്രങ്ങളുടേയും വിവിധ മതങ്ങളുടേയും സന്മനസ്സുള്ള അനുയായികൾക്ക് ഒന്നിച്ചു പ്രവർത്തിക്കാൻ കഴിയണം.

(ഇംഗ്ലീഷ് ലേഖനത്തിന്റെ പരിഭാഷ. പരിഭാഷകൻ: എം. കുര്യൻ)

3
വർഗീയത സെക്കുലർ രാഷ്ട്രത്തിൽ

ജവഹർലാൽ നെഹ്റുവിനെപ്പോലുള്ളവർ എല്ലാ തലമുറയിലും പിറവിയെടുക്കുന്നില്ല - നമ്മുടേതുപോലെ ജനപ്പെരുപ്പം ധാരാളമുള്ള രാഷ്ട്രത്തിൽപോലും. നമ്മുടെ അപര്യാപ്തതകൾ എന്തൊക്കെയാണെങ്കിലും നെഹ്റു രാഷ്ട്രത്തിനു മുമ്പിൽ വച്ചിട്ടുള്ള കർത്തവ്യങ്ങളിൽ ചിലത് നാം ഏറ്റെടുത്തു നിർവഹിച്ചേ മതിയാവൂ.

ഇന്ത്യയിൽ നാം കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ട ദുഷ്കരമായ മേഖലകളിലൊരെണ്ണം, നമ്മുടെ ജനങ്ങൾ അനുവർത്തിച്ചുവരുന്ന വിഭിന്ന മതങ്ങളും രാഷ്ട്രവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധമാണ്. കഴിഞ്ഞ നാലു ദശകങ്ങളിലെ അനുഭവത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ നെഹ്റുവിന്റേയും ടാഗോറിന്റേയും ഗാന്ധിജിയുടേയും മറ്റുള്ളവരുടേയും ആശയങ്ങൾ നാം വികസിപ്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഭരണഘടനയിൽ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ള പ്രകാരം ഭാരതം സെക്കുലർ സ്റ്റേറ്റ് ആണ്. എന്നാൽ അതിനു താങ്ങാൻ പറ്റാത്ത തരത്തിലുള്ള അർത്ഥങ്ങൾ കൊണ്ട് ആ പദത്തെ നാം ഭാരപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. നെഹ്റു ജീവനോടിരിക്കുമ്പോൾ ഇന്നു നമുക്കു നേരിടേണ്ടിവരുന്ന രീതിയിൽ ഫണ്ടമെന്റലിസമെന്ന പ്രശ്നത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിയിരുന്നില്ല. അതിനാൽ ഒരു മതേതര രാഷ്ട്രത്തിൽ രാഷ്ട്രവും രാഷ്ട്രീയ ഘടനയും ഫണ്ടമെന്റലിസത്തെ എങ്ങനെ കൈകാര്യം ചെയ്യുമെന്നതിനെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം വിശദമായ തന്ത്രങ്ങളൊന്നും മെനഞ്ഞെടുത്തിരുന്നില്ല.

ഫണ്ടമെന്റലിസത്തിനു മറുമരുന്നായി സെക്കുലറിസം ചികിത്സാവിധിയായി കുറിക്കുന്ന നിലപാട് ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ തെറ്റാണെന്ന് ഞാൻ വിനയപൂർവ്വം അഭിപ്രായപ്പെട്ടുകൊള്ളട്ടെ. പ്രശ്നപരിഹാരം വേറെയാണ്. എന്റെ വീക്ഷണത്തിൽ, ഫണ്ടമെന്റലിസം - ക്രിസ്തീയമായാലും ഇസ്ലാമികമായാലും, ഹൈന്ദവമായാലും, സിക്കുകാരുടേതായാലും - അധികപങ്കും ധാർമ്മികമായി ദുർബലമായ ഒരു രാഷ്ട്രീയ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ സെക്കുലറിസത്തിനു കല്പിക്കുന്ന അമിതമായ ഊന്നലിനെതിരെയുള്ള പ്രതികരണമാണ്. നമ്മുടെ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ആദ്യദശയിൽ നെഹ്റു രാഷ്ട്രത്തിന്റെ സാരഥിയായി ഭരണചക്രം തിരിച്ച നാളുകളിൽ അദ്ദേഹം വിഭാവനംചെയ്ത തരത്തിലുള്ള സെക്കുലറിസത്തിനു ഏതാണ്ടൊരു അർത്ഥമുണ്ടായിരുന്നു. ദുർബലരുടേയും നിരാലംബരുടേയും ക്ഷേമത്തിൽ തനിക്കുള്ള ആകാംക്ഷ പ്രതിഫലിക്കുന്നതായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സെക്കുലറിസം. അന്നത്തെ നേതൃത്വത്തിൽ നെഹ്റുവിന്റെ സെക്കുലർ സിദ്ധാന്തം ഭീഷണി ഉയർത്തുന്നതായി മതനേതാക്കന്മാർക്കു പോലും തോന്നിയില്ല.

ഇന്ന് സ്ഥിതി പാടെ മാറിയിരിക്കുന്നു. രാഷ്ട്രീയ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയുടെ ധാർമ്മിക തന്തുക്കൾ ഗുരുതരമാംവിധം ദുർബലമായി. ദേശീയ നയത്തിന്റെ

ആസൂത്രണത്തിൽ പോലും – നിർവഹണദശയെപ്പറ്റി പറയുകയേ വേണ്ട – ദരിദ്രർക്കും മർദ്ദിതർക്കും നീതികിട്ടുമെന്ന യാതൊരു ഉറപ്പും ജനങ്ങൾക്കില്ലാതെയായി.

ജനാധിപത്യം നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ഇന്നും കരുത്തുറ്റതാണെന്നതിൽ നമുക്കഭിമാനിക്കാം. കുറഞ്ഞപക്ഷം ഡൽഹിയിലെങ്കിലും മൃഗീയ മർദ്ദനങ്ങൾക്കിരയാകാതെ പൊതുപ്രക്ഷോഭണങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കാനും തങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ രാഷ്ട്രനേതൃത്വത്തിനു സമർപ്പിക്കാനും ജനങ്ങൾക്കിന്നും ധൈര്യമുണ്ട്, സാദ്ധ്യതയുമുണ്ട്. ഇവിടെ എന്തെങ്കിലും സാധിക്കണമെങ്കിൽ സംഘടിതമായ ശക്തിപ്രകടനം വേണ്ടിയിരിക്കുന്നുവെന്നാണിതു വ്യക്തമാക്കുന്നത്.

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണു വർഗീയതയും ഫണ്ടമെന്റലിസവും തഴച്ചു വളരുന്നത്. വർഗീയത, ഫണ്ടമെന്റലിസം, പ്രാദേശിക താല്പര്യങ്ങൾ ഇതിന്റെയൊക്കെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിവിധ ഗ്രൂപ്പുകൾ സംഘടിച്ചു ശക്തി സ്വരൂപിക്കുന്നു. ദേശീയ സ്വത്വം ചെറിയ ചെറിയ ഗ്രൂപ്പുകൾക്കു വഴിമാറുന്നു. ഈ ഗ്രൂപ്പുകൾ സംഘടിച്ച് രാഷ്ട്രത്തിൽ നിന്നു ബലം പ്രയോഗിച്ചു ആവശ്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുവാൻ ഉദ്യമിക്കുന്നു.

വർഗീയതയ്ക്കു മറുമരുന്നായി സെക്കുലറിസം പ്രസംഗിക്കുന്നത് നിഷ്ഫലമായി തോന്നുന്നു. പ്രശ്നം വാസ്തവത്തിൽ മതമല്ല, ജനാധിപത്യസമൂഹത്തിലെ അനീതിയാണ്. അവിടെയാണു രോഗനിർണ്ണയത്തിനു തെറ്റുപറ്റിയത്. മതമായിരുന്നു പ്രശ്നമെങ്കിൽ നിർമതത്വമോ നാസ്തികത്വമോ പരിഹാരമാകുമായിരുന്നു. എന്നാൽ പ്രശ്നം നീതി ലഭിക്കുന്നില്ലെന്നതാണെങ്കിൽ (ശക്തിപ്രകടനം കൂടാതെ), പരിഹാരം പരാതിക്കാരനും മർദ്ദിതനും നീതി ലഭ്യമാക്കുകയാണ്. അപ്പോൾ മതവും ഭാഷയും പ്രാദേശികത്വവുമൊക്കെ ഗ്രൂപ്പുതാല്പര്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കാൻ ബലപ്രയോഗം സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സൗകര്യപൂർവമായ ഉപാധിയായിത്തീരുന്നു.

ഭരണഘടനയനുസരിച്ച് ഭാരതം പരമാധികാര സോഷ്യലിസ്റ്റ് സെക്കുലർ ജനാധിപത്യ റിപ്പബ്ലിക് ആണ്. സെക്കുലർ രാഷ്ട്രമെന്ന സങ്കല്പം സോഷ്യലിസ്റ്റ് ജനാധിപത്യ സ്വഭാവത്തോടുള്ള അവിഭാജ്യബന്ധത്തിൽ നിന്നു വേർപെടുത്തി കാണാനാവില്ല. ജനാധിപത്യ സോഷ്യലിസ്റ്റ് അല്ലാത്ത ഒരു സെക്കുലർ രാഷ്ട്രം സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഒരു നീതീകരണവുമില്ല, മാർഗ്ഗവുമില്ല. അനീതിപൂർവമായ സെക്കുലർ രാഷ്ട്രത്തിനു ജനങ്ങളുടെ കൂറു നേടാനാവില്ല. നിയമവ്യവസ്ഥയിൽ സാമൂഹ്യനീതി ഉറപ്പു നല്കാത്ത ഒരു രാഷ്ട്രത്തിൽ സ്വാഭാവികമായും ഗ്രൂപ്പിസവും വർഗീയതയും ഫണ്ടമെന്റലിസവും പ്രാദേശികവാദവും തലപൊക്കും.

ഒരു സോഷ്യലിസ്റ്റ് രാഷ്ട്രത്തിൽ ധനത്തിന്റെ കൈകാര്യ കർത്തൃത്വം ജനങ്ങൾ ഒത്തൊരുമിച്ചാണ്. ആ അവസ്ഥയിൽ എല്ലാവർക്കും ജനാധിപത്യനീതി ഉറപ്പുനല്കാനാവും. ഇന്നു നമ്മുടെ രാഷ്ട്രീയ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ ജനങ്ങളാണു ധനം ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നവർ. പക്ഷേ അത് കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിൽ അവർക്ക് വലിയ പങ്കൊന്നുമില്ല.

സ്വാതന്ത്ര്യം കിട്ടിയ സന്ദർഭത്തിൽ രാഷ്ട്രം അഭിമുഖീകരിച്ച വിഭജന പ്രശ്നത്തിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിലേ സെക്കുലർ രാഷ്ട്രം എന്ന ആശയം മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയൂ. ഒരു ഭാഗം ഇസ്ലാമിക രാഷ്ട്രത്തിനുവേണ്ടി വാദിച്ചപ്പോൾ മറ്റേ ഭാഗത്തിനു ഹിന്ദുമത രാഷ്ട്രമെന്ന പ്രലോഭനം ആകർഷകമായി തോന്നി. എങ്കിലും മതാത്മക രാഷ്ട്രമെന്ന ആശയം വർജിച്ചു സെക്കുലർ രാഷ്ട്രമെന്ന സങ്കല്പം അന്ന് അംഗീകരിച്ചതോടെ ഭാരതം രാഷ്ട്രീയപക്വത പ്രദർശിപ്പിച്ചു.

അപ്പോൾ സെക്കുലർ രാഷ്ട്രമെന്ന ആശയത്തിനു, രാഷ്ട്രം ഒരു പ്രത്യേക മതത്തെ പരിപോഷിപ്പിക്കുകയില്ലെന്ന അർത്ഥമാണുള്ളത്. അതുപോലെ തന്നെ മതത്തിന്റേയോ ജാതിയുടേയോ അടിസ്ഥാനത്തിൽ രാഷ്ട്രം വിവേചനം കാണിച്ചുകൂടാ താനും.

നിർഭാഗ്യവശാൽ ഭരണഘടനയിലെ ഈ സിദ്ധാന്തം പില്ക്കാലത്ത് ലംഘിക്കപ്പെട്ടു. പാർലമെന്റിൽ സീറ്റു സംവരണത്തിലൂടേയും ജാതിമതാടിസ്ഥാനത്തിൽ ജോലിക്കും സ്കോളർഷിപ്പുകൾക്കും ക്വോട്ടാ നിശ്ചയിക്കുന്നതിലൂടേയും മതന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേകാനുകൂല്യങ്ങൾ അനുവദിച്ചപ്പോഴാണ് ഇത് സംഭവിച്ചത്.

ഹരിജനങ്ങൾക്കുള്ള ആനുകൂല്യങ്ങൾ അവർ ഹിന്ദുമതത്തിലും സിക്കുമതത്തിലും വിശ്വസിച്ചെങ്കിൽ മാത്രമേ ലഭ്യമാകൂ എന്നു നിശ്ചയിച്ചപ്പോഴും ഭരണഘടനാവ്യവസ്ഥകൾ ലംഘിക്കുകയായിരുന്നു. ഹരിജനങ്ങൾ ഇസ്ലാമിലേക്കോ ക്രിസ്തുമതത്തിലേക്കോ മതപരിവർത്തനം ചെയ്താൽ ആനുകൂല്യങ്ങൾ നിഷേധിക്കുന്ന സ്ഥിതി സെക്കുലർ സിദ്ധാന്തത്തിന്റെ വ്യക്തമായ ലംഘനം തന്നെ.

അധഃസ്ഥിതരായ ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കു പ്രത്യേക പരിരക്ഷ അനുവദിച്ചതല്ല തെറ്റ്. ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്ക് ഇത്തരം പരിരക്ഷ നല്കണമെന്നത് ജനാധിപത്യത്തിന്റെ മൗലികതത്വമാണ്. ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ മൗലികാവകാശങ്ങളെ ബാധിക്കുന്നതും ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ താല്പര്യങ്ങൾക്കു മാത്രം അനുഗുണവുമായ തീരുമാനങ്ങളെടുക്കുവാൻ ഭൂരിപക്ഷത്തെ അനുവദിക്കുന്ന ഒരു ജനാധിപത്യരാഷ്ട്രം ഒരിക്കലും വാസ്തവത്തിൽ ജനാധിപത്യ രാഷ്ട്രമായിരിക്കുകയില്ല. ജനാധിപത്യ രാഷ്ട്രത്തിൽ ഭൂരിപക്ഷ തീരുമാനതത്വമെന്ന പോലെ തന്നെ മൗലികമാണീ സിദ്ധാന്തം. ന്യൂനപക്ഷങ്ങളെ ഭൂരിപക്ഷത്തിന്റെ ദയാദാക്ഷിണ്യങ്ങൾക്കു വിട്ടുകൊടുക്കാനാവില്ല.

അധഃസ്ഥിതരായ ന്യൂനപക്ഷത്തിനു ലഭിക്കേണ്ട പ്രത്യേകാനുകൂല്യം ഒരു പ്രത്യേക മതവിഭാഗത്തിലെ അംഗത്വത്തോട് കെട്ടപ്പെട്ട നിലയിലാകുമ്പോൾ സെക്കുലർ രാഷ്ട്രമെന്ന സിദ്ധാന്തം തന്നെ ധ്വംസിക്കപ്പെടുകയാണ്.

മതന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ സംവരണവും ക്വോട്ടായുമെന്ന അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭരണഘടന അനുവദിയ്ക്കുന്നതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ കാലം കഴിഞ്ഞുകൂടിയെന്നതാണ് ഇന്ത്യയിൽ ഇന്നു നമുക്കു നേരിടുന്ന ദുരനുഭവം. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഭരണഘടനയനുസരിച്ച് നിയമം മാറ്റുന്നതിനു നാം ഉദ്യ

മിക്കുമ്പോൾ ഭരണഘടന അനുവദിച്ചു ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾ അനുഭവിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആനുകൂല്യങ്ങൾ പിൻവലിക്കണമെന്ന പ്രശ്നം നമ്മെ തുറിച്ചുനോക്കുന്നു. തന്മൂലം ഇക്കാര്യത്തിൽ ഭരണഘടന ഭേദഗതി ചെയ്യുക രാഷ്ട്രീയമായി അപ്രായോഗികമായിട്ടാണ് കാണുന്നത്.

മതം സംബന്ധിച്ചു നെഹ്റുവിനുണ്ടായിരുന്ന ധാരണകൾ ജീവിതാന്ത്യത്തോടടുത്തു വിപ്ലവാത്മകമാംവിധം മാറിയതായി തോന്നുന്നു. ആദ്യമാദ്യം മതത്തെ ഒരു പ്രതിലോമ ശക്തിയായാണ് അദ്ദേഹം കണ്ടത്. ശാസ്ത്രം രചനാത്മകശക്തിയാണ്, മതം നേരെ മറിച്ചും. മുപ്പതുകളുടെ അന്ത്യത്തിൽ ഇന്ത്യൻ സയൻസ് കോൺഗ്രസിൽ നെഹ്റു ഇപ്രകാരം പ്രസംഗിച്ചു:

"രാഷ്ട്രമീമാംസ എന്നെ സാമ്പത്തികശാസ്ത്രത്തിലേക്കു നയിച്ചു. എല്ലാ പ്രശ്നങ്ങൾക്കും ജീവിതത്തിനു തന്നെയും ശാസ്ത്രീയ സമീപനം വേണമെന്ന് അങ്ങനെ ഞാൻ മനസ്സിലാക്കി. പട്ടിണി, ദാരിദ്ര്യം, ശുചിത്വമില്ലായ്മ, നിരക്ഷരത, അന്ധവിശ്വാസം, നിർജ്ജീവമായ ഒരു മതപാരമ്പര്യം, വമ്പിച്ച വിഭവങ്ങൾ പാഴാക്കൽ, വിഭവ സമൃദ്ധമായ ഒരു രാജ്യത്ത് ആളുകൾ പട്ടിണി കിടക്കുന്ന അവസ്ഥ – ഈ പ്രശ്നങ്ങളൊക്കെ പരിഹരിക്കാൻ ശാസ്ത്രത്തിനു മാത്രമേ കഴിയൂ."[1]

നെഹ്റുവിന്റെ മനസ്സിൽ ശാസ്ത്രം ഇരട്ടശക്തിയാണ് – സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ അടിസ്ഥാനമെന്ന നിലയിലും, പാരമ്പര്യത്തിനും മതപരമായ പ്രതിലോമതയ്ക്കും എതിരായ സാമൂഹ്യശക്തിയെന്ന നിലയിലും. ശാസ്ത്രത്തോടുള്ള, നെഹ്റുവിന്റെ പ്രതിബദ്ധത സാങ്കേതികവും വ്യാവസായികവും കാർഷികവുമായ ഉല്പാദനത്തിൽ ആധുനിക ശാസ്ത്രത്തിനുള്ള സ്ഥാനം മാത്രം പരിഗണിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതായിരുന്നില്ല. ആ പ്രതിബദ്ധത ശാസ്ത്രീയ ഹ്യൂമനിസത്തിന്റെ അവിഭാജ്യഘടകമായിരുന്നു. ആദ്യകാല കൃതിയായ "ഡിസ്കവറി ഓഫ് ഇൻഡ്യ"യിൽ[2] നെഹ്റു ഇതിനെപ്പറ്റി ദീർഘമായും വാചാലമായും പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു.

ആദ്യകാലത്തു നെഹ്റുവിനു മതത്തിന്റെ നേർക്കുണ്ടായിരുന്ന മനോഭാവം ആത്മകഥയിൽ ഇപ്രകാരം വിശദീകരിക്കുന്നു:

"സാധാരണഗതിയിൽ മതം ദൈവത്തിനു വേണ്ടിയോ പരമാത്മാവിനു വേണ്ടിയോ ഉള്ള ഒരന്വേഷണമായിത്തീരുന്നു. മതവിശ്വാസി സമൂഹത്തിന്റെ നന്മയേക്കാളേറെ സ്വന്തം രക്ഷയിൽ ശ്രദ്ധ ഊന്നുന്നു. സംഘടിത മതം അനിവാര്യമായും നിക്ഷിപ്ത താല്പര്യമായി മാറുന്നു. അങ്ങനെ അത് അനിവാര്യമായി പരിവർത്തനത്തേയും പുരോഗതിയേയും തടസ്സപ്പെടുത്തുന്ന പ്രതിലോമ ശക്തിയായി പരിണമിക്കുന്നു."[3]

സെക്കുലറിസത്തോടും ശാസ്ത്രീയ ഹ്യൂമനിസത്തോടുമുള്ള നെഹ്റുവിന്റെ പ്രതിബദ്ധത, മതമൊരു പ്രതിലോമ ശക്തിയാണെന്ന ധാരണയിൽ അധിഷ്ഠിതമാണ്. ഈ വീക്ഷണത്തിൽ ജീവിതാന്ത്യത്തോടടുത്ത് മാറ്റം വന്നതായി കാണാം. 1958 –ൽ പ്രഥമ മൗലാനാ ആസാദ് പ്രഭാഷണം (ഇന്ത്യ ഇന്നും നാളെയും) നടത്തിയപ്പോൾ ഇന്ത്യയുടെ മതപൈതൃകത്തിൽ

കൂടുതൽ രചനാത്മകമായ മൂല്യം അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തുകയുണ്ടായി. ഇന്ത്യയുടെ അത്യുൽകൃഷ്ട ഭൂതകാലത്തിന് അദ്ദേഹം നമോവാകം അർപ്പിച്ചു:

"വീറും വീര്യവും അന്വേഷണത്വരയുമുള്ള ഒരു ജനത, സ്വതന്ത്രമായ അന്വേഷണബുദ്ധിക്കൊരു അഭിവാഞ്ഛ, ഇന്നറിയപ്പെടുന്നതിൽ ഏറ്റവും പുരാതനകാലത്തു തന്നെ അവർ പരിപക്വവും സഹിഷ്ണുത വളർത്തുന്നതുമായ ഒരു നാഗരികതയ്ക്കു സാക്ഷ്യം വഹിച്ചു. ജീവിതവും അതിന്റെ ആഹ്ലാദങ്ങളും ഭാരങ്ങളും സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് അവർ ആത്യന്തികവും സാർവ്വത്രികവുമായതിനുവേണ്ടി തേടി അലഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.... നമ്മുടെ വംശം ബുദ്ധനെയും ഉപനിഷത്തുക്കളെയും പുരാണേതിഹാസങ്ങളേയും വിസ്മരിക്കുന്നപക്ഷം എന്തു സംഭവിക്കുമെന്നു ഞാൻ പലപ്പോഴും ചിന്തിക്കാറുണ്ട്. ദീർഘകാലമായി അട്ടിപിടിച്ചു പോന്നതും യുഗായുഗങ്ങളായി അതിനു വൈശിഷ്ട്യം നല്കിയിരുന്നതും ആയ അടിസ്ഥാനസ്വഭാവങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെട്ട, വേരുകൾ ദ്രവിച്ച ഒരു വംശമായി അതു പരിണമിക്കും. ഇന്ത്യ ഇന്ത്യയല്ലാതായിത്തീരും."[4]

വർഗീയത, മതമൗലികത എന്നീ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് രണ്ടു വിധത്തിലാണ് പരിഹാരമുള്ളത്. സെക്കുലറിസത്തെ മറുമരുന്നായി നിർദ്ദേശിക്കുന്ന രീതിയിൽ നിന്നു തികച്ചും വിഭിന്നമാണത്.

ഒന്നാമത്തേത് ഏറ്റവും പ്രധാനമാണ്. കൂടുതൽ സാമൂഹ്യനീതി ഉറപ്പു നല്കുന്ന ഒരു സമൂഹം - സങ്കുചിതവും പ്രാദേശികവും മതാത്മകവും വർഗീയവുമായ കൂറുകളിൽ നിന്നു വിമുക്തമായ കേന്ദ്രനേതൃത്വത്തോടു കൂടിയ ഒരു സമൂഹം. ഗ്രൂപ്പു ശക്തി കൂടാതെ തന്നെ നീതി ലഭിക്കുമെന്നു ജനങ്ങൾക്ക് ഉറപ്പുണ്ടായാൽ രാഷ്ട്രീയമായി ഗ്രൂപ്പുശക്തി സംഘടിപ്പിക്കുന്ന വർഗീയതയുടെ ആവശ്യം ഇല്ലാതാകും.

രണ്ടാമത്തെ മാർഗ്ഗം, ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ മതങ്ങളിലും പ്രബുദ്ധവും അഭിജ്ഞവുമായ മതനേതൃത്വം സൃഷ്ടിക്കുകയാണ്. എല്ലാ മതത്തിനും സങ്കുചിതവും തനതുമായ സ്വത്വവീക്ഷണവും അതേസമയം ഉൽകൃഷ്ടവും കൂടുതൽ മാനവികവുമായ തുറന്ന വീക്ഷണവും ഉണ്ട്. ഈ വിരുദ്ധശക്തികളുടെ അനുരഞ്ജനവും പുനർവ്യാഖ്യാനവും സ്വന്തം മതപൈതൃകത്തെപ്പറ്റിയും നാം ജീവിക്കുന്ന ലോകത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തെപ്പറ്റിയും നല്ല അറിവുള്ള ഒരു മതനേതൃത്വത്തിൽ നിന്നേ ഉണ്ടാവുകയുള്ളു. നിർഭാഗ്യവശാൽ നമ്മുടെ മതനേതൃത്വത്തിന്റെ പരിശീലനം വളരെ സങ്കുചിതവും സ്വന്തം മതപൈതൃകത്തിന്റെ സ്രോതസ്സു കണ്ടു മാത്രം നിർബന്ധിക്കുംവിധം പരിമിതവുമായിപ്പോയി.

ഹൈന്ദവ ക്ഷേത്രങ്ങൾ പണ്ടെന്നത്തേക്കാളുപരിയായി ഇന്ന് മതസംഘടനയ്ക്കും മതാത്മക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുമുള്ള കേന്ദ്രങ്ങളായി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

യുക്തിചിന്തയിലധിഷ്ഠിതമായ നല്ല വിദ്യാഭ്യാസവും ഇന്നത്തെ ലോകത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെപ്പറ്റി അവഗാഹവും നേടിയ ഒട്ടനേകം പൂജാരികൾ ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകുന്നതോടെ ധിഷണാശാലികളും മാനവിക

മൂല്യബോധമുള്ളവരുമായ ഒരു പുതിയയിനം ഹൈന്ദവമതം ഉയിർത്തെഴുന്നേല്ക്കും. മുസ്ലിം ദേവാലയങ്ങളിലും ക്രിസ്തീയ സഭകളിലും സിക്ക് ഗുരുദ്വാരകളിലും അതുതന്നെ സംഭവിക്കണം. ഈ വിധത്തിൽ മതം അതിൽത്തന്നെ പുരോഗതിക്കുള്ള കരുത്തുറ്റ ശക്തിയായിത്തീരും. വർഗീയതയേയും ഫണ്ടമെന്റലിസത്തേയും ചെറുക്കുകയും ചെയ്യും.

ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ മതങ്ങളിലും പ്രബുദ്ധരായ വൈദികഗണത്തിന്റെ പരിശീലനവും വിദ്യാഭ്യാസവും പിന്തുണയ്ക്കാനും സഹായിക്കാനും – നിയന്ത്രിക്കാനല്ല – സ്റ്റേറ്റിനു കഴിയും. അങ്ങനെ വർഗീയതയ്ക്കും മതത്തിന്റെ ദുർവിനിയോഗത്തിനും എതിരായുള്ള സമരത്തിൽ മതനേതൃത്വത്തെ തന്നെ അണിനിരത്താനാവും. ഇതായിരുന്നു അശോകന്റെ പരിപ്രേക്ഷ്യവും.

നെഹ്റു ഇന്ന് ജീവിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ ഈ വീക്ഷണത്തിലെ സത്യം മനസ്സിലാക്കുമായിരുന്നു. 1958-ലെ മൗലാനാ ആസാദ് പ്രഭാഷണത്തിൽ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു:

"മതം ആവശ്യമാണെങ്കിലും അല്ലെങ്കിലും, ഉത്തമമായ ഒരാദർശത്തിലുള്ള വിശ്വാസം അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ് – നമ്മുടെ ജീവിതത്തിനു സാരസത്ത നല്കാനും നമ്മെ ഒന്നിച്ചുനിർത്താനും. ഭൗതികവും ശാരീരികവുമായ ദൈനംദിനാവശ്യങ്ങൾക്കുമപ്പുറം നമുക്കൊരു ഉദ്ദേശ്യബോധം കൂടിയേ തീരൂ."[5]

1. J. S. Bright (ed) *Before and After Independence - A Collection of the Most Important Speeches delivered by Jawaharlal Nehru, 1922-1950*, 2 Vols, New Delhi, Indian Printing Works, no date, p. 292.
2. Calcutta, Signet Press, 1946. See especially the concluding peroration on pp. 680-681.
3. J. Nehru, *An Autobiography*, London, The Bodley Head, 1955, p. 377.
4. J. Nehru, A Toynbee and E. R. Attlee, *India and the World*, Allied Publishers, New Delhi, Bombay, Calcutta and Madras, no date, p.4
5. op. cit. p. 8.

(ഇംഗ്ലീഷ് ലേഖനത്തിന്റെ പരിഭാഷ. പരിഭാഷകൻ: എം. കുര്യൻ)

4

നീതിയിൽ അധിഷ്ഠിതമായ ഒരു രാഷ്ട്രം പുനഃസ്ഥാപിക്കുക

വർഗ്ഗീയതയുടെ അടിസ്ഥാനം മതമോ? പരിഹാരം മതനിരപേക്ഷതയോ?

വർഗീയതയ്ക്ക് കാരണം മതമാണെന്ന ചിന്ത പലരുടേയും മനസ്സിലുണ്ട്. മതത്തെ, സമൂഹത്തിൽനിന്ന് ബഹിഷ്ക്കരിച്ചാൽ സമൂഹം നേരെയായിക്കൊള്ളും എന്ന അഭിപ്രായം ചില സർക്കാർ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിൽ പോലും കാണുന്നുണ്ട്. സെൻട്രൽ ഗവൺമെന്റിന്റെ പ്ലാനിംഗ് കമ്മീഷൻ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന "യോജന" എന്ന മാസികയുടെ ഒരു ലക്കം മുഴുവൻ ഈ അഭിപ്രായം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പ്ലാനിംഗ് കമ്മീഷൻ തന്നെ ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ അഭിപ്രായത്തെ ഏറെക്കുറെ പിൻതാങ്ങിക്കൊണ്ട്, ഭാരതത്തിലെ പല നല്ല ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും ലേഖനങ്ങൾ എഴുതിയിട്ടുണ്ട്.

ആ ലക്കത്തിന്റെ മുഖ്യചിന്ത ഇംഗ്ലീഷിൽ "Why live with nonsense?" (അർത്ഥരാഹിത്യത്തോട് എന്തിന് സഹജീവിക്കണം) എന്നായിരുന്നു. അർത്ഥരാഹിത്യമെന്ന പദംകൊണ്ട് മതത്തെതന്നെയാണ് വിവക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്ന് ലക്കം മുഴുവൻ പരിശോധിച്ചാൽ മനസ്സിലാകും. അതിന്റെ ഒന്നാം ഭാഗത്തിന്റെ ശീർഷകം "മതത്തെ അറസ്റ്റ് ചെയ്യുക" (Arrest Religion!) എന്നായിരുന്നു. ആ ലക്കത്തിൽ ലേഖനങ്ങൾ എഴുതിയ പി. എൻ. ഹസ്കറിനെയും എം. ജി. കെ. മേനോനെയും പോലുള്ള പല സുപ്രസിദ്ധരും ഈ അഭിപ്രായത്തോട് യോജിച്ചില്ലെങ്കിലും, മതതീഷ്ണതയിലാണ് വർഗീയതയുടെ വേര് എന്ന അഭിപ്രായം അവരുടെ ലേഖനങ്ങളിലും പ്രതിഫലിച്ചിരുന്നു.

മതത്തെ രാഷ്ട്രീയത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുമ്പോഴാണ്, വർഗീയത എന്നൊന്ന് ഉത്ഭൂതമാകുന്നത് എന്ന് ചിന്തിക്കുന്നവർക്ക് അറിയാം. ഒരു പ്രത്യേക വിഭാഗത്തിന്റെ താല്പര്യങ്ങൾക്ക്, സമൂഹത്തിലെ മറ്റ് വിഭാഗങ്ങളുടെ താല്പര്യത്തേക്കാൾ മുൻതൂക്കം കൊടുക്കുവാനും, ആ താല്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാൻ വേണ്ടി സമരത്തിനിറങ്ങുവാനും, മറ്റു വിഭാഗങ്ങളുടേമേൽ അക്രമവും, സമ്മർദ്ദവും ചെലുത്തുവാനുമുള്ള പ്രവണതയ്ക്കാണ് നാം വർഗീയതയെന്നു പറയുന്നത്. ഇത് ഒരിക്കലും മതത്തിന്റെ നല്ല വശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുവാനല്ല. പ്രത്യുത മതാനുയായികളുടെ സ്വകാര്യതാല്പര്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുവാൻ വേണ്ടി മാത്രമാണ്. എല്ലാ മതങ്ങളുടെയും മൗലികമായ ഉപദേശം "ലോകാ സമസ്താ സുഖിനോ ഭവന്തു"- ലോകത്തിലുള്ള എല്ലാ മനുഷ്യരും സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടും സുഖത്തോടും കൂടി ജീവി

ക്കണമെന്നാണ്. വർഗീയതയുടെ പ്രത്യേകത, മതാനുയായിത്വത്തെ മനുഷ്യരാശിയുടെ ഉൽക്കർഷത്തിനായി ഉപയോഗിക്കാതെ, സ്വകാര്യ താല്പര്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുന്നതിനുള്ള ഉപാധിയായി ഉപയോഗിക്കുക എന്നതുമാണ്.

സ്വന്തമതത്തെ ആത്മാർത്ഥമായി സ്നേഹിക്കുകയും അതേസമയം തന്നെ, മനുഷ്യരാശിയുടെ ഉല്ക്കർഷത്തിനായി, അക്ഷീണപരിശ്രമം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്ന അനേകം സുഹൃത്തുക്കൾ എല്ലാ മതങ്ങളിലുമുണ്ട്. അവരുടെ മതതീക്ഷ്ണതയും, അന്യമതാനുയായികളുടെ ന്യായമായ താല്പര്യങ്ങളുമായി സംഘർഷമൊന്നുമില്ല. അങ്ങനെയുള്ള മതതീക്ഷ്ണത വർഗീയതയിലേക്ക് വഴി നയിക്കുന്നതുമില്ല.

1978-ൽ സെൻട്രൽ ഗവൺമെന്റ് ഏർപ്പെടുത്തിയ മൈനോറിറ്റീസ് കമ്മീഷന്റെ പ്രധാന ഉദ്ദേശ്യം ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ ന്യായമായ താല്പര്യങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുക എന്നതായിരുന്നു. പ്രസ്തുത കമ്മീഷന്റെ നിർദേശങ്ങളിൽ പ്രധാനമായിട്ടുള്ളത് സെക്കുലർ പാരമ്പര്യത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും, ദേശീയഐക്യം (National Intergration) പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നതിനും വേണ്ടിയുള്ള ഒരു കുരിശുയുദ്ധം തന്നെ നടത്തുകയെന്നതായിരുന്നു. 1984-ൽ പ്രധാനമന്ത്രി ഇന്ദിരാഗാന്ധി ചെയ്ത ഒരു പ്രസംഗത്തിൽ പറഞ്ഞത് “ഭാരതത്തിന്റെ ആഭ്യന്തര സുരക്ഷിതത്വം സുസ്ഥാപിക്കുന്നതിൽ അങ്ങനെ ഒരു കുരിശുയുദ്ധം ആവശ്യമാണ്” എന്നായിരുന്നു. പിന്നീട് പ്രധാനമന്ത്രിയായി വന്ന ശ്രീ. രാജീവ് ഗാന്ധി ന്യൂനപക്ഷ സംരക്ഷണത്തിനായി ഒരു പതിനഞ്ചിന പരിപാടി ആവിഷ്ക്കരിക്കുകയും ഭാരതത്തിലെ വിദ്യാഭ്യാസപദ്ധതിയിൽ പൊതുവെ, സെക്കുലർ മൂല്യങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കണമെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

ഈ അഭിപ്രായഗതിയിൽ കാണുന്ന ഒരു പ്രത്യേക തത്വം ഗ്രൂപ്പ് ഐഡന്റിറ്റിയെ പരിഹരിക്കാൻ വേണ്ടി, ഒരു വശത്ത് നാഷണൽ ഐഡന്റിറ്റിയും മറുവശത്ത് വ്യക്തിയുടെ ഐഡന്റിറ്റിയും കൂടുതൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കണം എന്നായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇതുവരെയുള്ള പരിശ്രമങ്ങളിൽ ഒന്നും ഈ രണ്ട് പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങളും വളരെയധികം വിജയം കൈവരിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് തോന്നുന്നില്ല.

ഭാരതത്തിലെ വർഗീയതയുടെ പുറകിലുള്ള വൻശക്തി വിദേശരാജ്യങ്ങളുടെ സമ്മർദ്ദമാണെന്ന് വാദിക്കുന്നതിൽ കുറെയൊക്കെ പരമാർത്ഥമുണ്ട്. നമ്മുടെ രാജ്യത്ത് വർഗീയ വിദ്വേഷം നട്ടുവളർത്തുന്നതിനും അതിൽനിന്ന് സംഘർഷങ്ങൾ സംജാതമാക്കുന്നതിനും പാക്കിസ്ഥാൻ മാത്രമല്ല മറ്റ് പല വൻകിട രാഷ്ട്രങ്ങളും കാര്യമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട് എന്നുള്ളതിന് ഇന്ന് ധാരാളം തെളിവുകളുണ്ട്. പക്ഷേ കാശ്മീരിലെ വർഗീയ സംഘർഷം മുഴുവനും പുറമേനിന്ന് ഉളവാക്കിയതാണെന്ന് പറഞ്ഞാൽ വിലപ്പോവില്ല. കഴിഞ്ഞ അമ്പതോളം വർഷങ്ങളായിട്ടുള്ള ഭാരത സർക്കാരിന്റെ ബുദ്ധിമോശങ്ങൾ ആ വർഗ്ഗീയ സംഘർഷത്തിന്റെ പ്രധാനകാരണങ്ങളിലൊന്നാണ്. വർഗീയ സംഘർഷം ഉളവാകും എന്ന് ഭയമുള്ള ഒരു സംഘത്തെ, തന്ത്രങ്ങളും ഉപായങ്ങളും ഉപയോഗിച്ച് അടിച്ചമർത്തുന്നതി

നുള്ള പരിശ്രമങ്ങൾ എപ്പോഴും പരാജയപ്പെടുമെന്ന് മാത്രമല്ല അങ്ങനെയുള്ള പരിശ്രമങ്ങൾ കൊണ്ട് ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്ക് കേന്ദ്രസർക്കാരിനോടുള്ള ഉത്തമവിശ്വാസം നഷ്ടപ്പെടുന്നതോടെ വർഗീയതയ്ക്ക് ബലം വർദ്ധിക്കുകയുമാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്.

1947 -ൽ ഭാരതത്തിൽ പരന്ന വർഗീയതയുടെ വിഷം കുറച്ചെങ്കിലുമൊക്കെ ശമിപ്പിക്കുന്നതിന് ജവഹർലാൽ നെഹ്രുവിന്റെ "സെക്കുലർ സ്റ്റേറ്റ് (Secular State) എന്ന ആശയം സഹായിച്ചു എന്നതിന് സംശയമില്ല. എല്ലാവർക്കും ഒരുപോലെ നീതി ലഭിക്കും എന്നുള്ള വിശ്വാസം ഭാരതജനതയുടെ ഒരു വലിയ വിഭാഗത്തിന് നെഹ്റു ഗവണ്മെന്റിനെക്കുറിച്ച് ഉണ്ടായിരുന്നു. പ്രത്യേകിച്ചും ന്യൂനപക്ഷത്തിന്റെ അവകാശ സംരക്ഷണത്തിനുള്ള ഒരു പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ നെഹ്രു ഗവണ്മെന്റിനും നെഹ്രു കുടുംബത്തിനും ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നത് സമ്മതിക്കേണ്ട കാര്യമാണ്. നെഹ്രുവിന്റെ കാലത്ത് തന്നെ അതിനെതിരായി ഒരു നീക്കം സർദാർ പട്ടേൽ, ഗോവിന്ദ വല്ലഭ പാന്റ് മുതലായ പ്രഗല്ഭരായ ഭാരതീയ നേതാക്കളിൽ നിന്ന് ഉണ്ടായിരുന്നു. അതിനെ സധൈര്യം ചെറുത്തുനില്ക്കുവാൻ കഴിയുന്ന ഒരു വ്യക്തിവിലാസമായിരുന്നു നെഹ്രുവിന്റേത്. ന്യൂനപക്ഷ വിഭാഗങ്ങളുടെ അവകാശങ്ങൾ സെൻട്രൽ ഗവൺമെന്റ് സംരക്ഷിച്ചുകൊള്ളും, കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ നിന്ന് ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്ക് നീതി ലഭിക്കുമെന്ന വിശ്വാസം ന്യൂനപക്ഷങ്ങളിൽ ഉളവാക്കിയതിലും ആ വ്യക്തിവിലാസത്തിന് പ്രധാനമായ പങ്കുണ്ട്. ഭാഷാധിഷ്ഠിതമോ മതാധിഷ്ഠിതമോ ആയ യാതൊരു വർഗീയതയ്ക്കും നെഹ്രു കൂട്ടുനിൽക്കില്ലെന്ന് ജനങ്ങൾക്ക് പരക്കെ ബോധ്യം ഉണ്ടായിരുന്നു. അക്കാലത്ത് ഭാരതത്തിൽ വർഗീയ സംഘർഷം വളരെ കുറവായിരുന്നു. നെഹ്രുവിന്റെ കാലത്തിന് ശേഷമാണ് തദ്ദേശവും ഭൂരിപക്ഷ സമുദായത്തിൽ നിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്നതുമായ ഒരുതരം പ്രത്യേക വർഗീയത ഭാരതത്തിൽ തലപൊക്കാൻ തുടങ്ങിയത്. മുസ്ലീംങ്ങൾക്കും ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും പുറംലോകത്തു നിന്നും ധനസഹായം ലഭിക്കുന്നു എന്നൊരാരോപണം ഭൂരിപക്ഷ മതവിഭാഗത്തിലെ ചില സ്ഥാപിത താല്പര്യക്കാർ പ്രചരിപ്പിക്കുവാൻ ഇടയായി. അതോടെ ഹിന്ദുമതത്തിൽ തന്നെയുള്ള പിന്നോക്കവിഭാഗങ്ങൾക്ക് ബ്രാഹ്മണ മേധാവിത്വത്തിനെക്കുറിച്ച് ചില ചിന്തകളും പരന്നു. ഉത്തരേന്ത്യയിലെ ഹിന്ദിമേഖലയിലെ മേധാവിത്വത്തെക്കുറിച്ച് ഭാരതത്തിന്റെ വടക്കു പടിഞ്ഞാറും വടക്കു കിഴക്കും, തെക്കുമുള്ള അനേകം ദശലക്ഷം ജനങ്ങൾക്ക് പ്രതിഷേധവും ആരംഭിച്ചു.

ഇതിന്റെയെല്ലാം പുറകിലുള്ള സുപ്രധാന യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ രണ്ടാണ്. നെഹ്രുവിന്റെ കാലം കഴിഞ്ഞതോടെ രാജ്യത്തിന്റെ പൊതുതാല്പര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ശക്തിയോടെ നിലകൊള്ളുന്ന ഒരു കേന്ദ്ര നേതൃത്വം ഇല്ലാതെയായി. ശ്രീമതി ഇന്ദിരാഗാന്ധി പോലും രാഷ്ട്രീയ താല്പര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കുടുംബപാരമ്പര്യത്തിൽ നിന്നും തനിക്ക് ലഭിച്ചിരുന്ന ആശയങ്ങളെ ബലികഴിച്ച് ഭൂരിപക്ഷ വിഭാഗത്തിലെ ചില വർഗീയ നേതാക്കളുമായി രഹസ്യ ഉടമ്പടികൾ ഉണ്ടാക്കാൻ തുടങ്ങിയതോടെ കേന്ദ്ര സർക്കാരിനെപ്പറ്റിയുള്ള ഭാരതീയ ജനതയുടെ ഉത്തമ വിശ്വാസത്തിന് സാരമായ

കോട്ടം തട്ടി. കേന്ദ്രത്തിൽ നിന്ന് എല്ലാവർക്കും നീതി ലഭിക്കുമെന്ന് അല്പമെങ്കിലും പ്രതീക്ഷയുള്ളപ്പോൾ വർഗീയതയ്ക്ക് വലിയ പിൻബലം കിട്ടുകയില്ല. എന്നാൽ കേന്ദ്രം തന്നെ പ്രത്യേക വിഭാഗത്തിന്റെ താല്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി നിലകൊണ്ട് കഴിയുമ്പോൾ ഭാഷാധിഷ്ഠിതമായും, മതാധിഷ്ഠിതമായുമുള്ള വർഗീയതകൾ തലപൊക്കിത്തുടങ്ങുമെന്നുള്ളത് സ്വാഭാവികമാണ്. ഇന്നത്തെ വർഗീയതയുടെ പ്രധാന കാരണം കേന്ദ്രത്തിൽ നിന്നും നീതി ഒരുപോലെ ലഭിക്കുമെന്നുള്ള ഉത്തമവിശ്വാസം ഇല്ലാതെപോയതാണ്. നീതിയിൽ അധിഷ്ഠിതമായ ഒരു രാഷ്ട്രം ഭാരതത്തിൽ പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയാണ് പരിഹാരമാർഗം എന്ന് ശക്തമായി വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരാളാണ് ഞാൻ. ദേശീയവികാര ഐക്യത്തിനും സെക്കുലർ പാരമ്പര്യത്തിന്റെ പ്രോത്സാഹനത്തിനും വേണ്ടിയുള്ള കുരിശ് യുദ്ധങ്ങൾ വർഗീയതയ്ക്ക് പരിഹാരമല്ലെന്ന് എനിക്ക് ഉത്തമ വിശ്വാസമാണ്.

ഇന്നത്തെ വർഗ്ഗീയ സംഘർഷങ്ങൾക്കു പിന്നിലുള്ള രണ്ടാമത്തെ പ്രധാന കാരണം, വിദേശനയത്തിൽ നമുക്ക് പറ്റിയിട്ടുള്ള ചില പോരായ്മകളാണ്. നമ്മുടെ വിദേശനയം നെഹ്റുവിന്റെ കാലത്ത് ആവിഷ്ക്കരിച്ചിട്ടുള്ളത്, നമ്മുടെ ആഭ്യന്തര നയത്തേക്കാൾ നീതിയുക്തമായിരുന്നുവെന്ന് ഞാൻ ആത്മാർത്ഥമായി വിശ്വസിക്കുന്നു. നിയോകൊളോണിയലിസത്തിന്റെ ശക്തി 1945 മുതൽ ലോകവ്യാപകമായി വളർന്ന് വരികയായിരുന്നു. അതിനെതിരായി ധൈര്യത്തോടും ശക്തിയോടുംകൂടെ നിലകൊള്ളുന്ന ഒരു അന്താരാഷ്ട്രീയ വിഭാഗമായിരുന്നു സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ. 1947-ൽ ഭാരതത്തിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യം സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും, സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ വളരെയധികം സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്ന് എല്ലാവർക്കും അറിഞ്ഞുകൂടാ. നമ്മുടെ സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥിതി അല്പമെങ്കിലും ആന്തരീക സ്വാതന്ത്ര്യം ഉള്ളതാക്കി തീർക്കുവാൻ വേണ്ടിയുള്ള നമ്മുടെ പരിശ്രമങ്ങൾക്ക് ശക്തിയായ എതിർപ്പാണ് ബ്രിട്ടൺ, ജർമ്മനി, അമേരിക്ക മുതലായ രാഷ്ട്രങ്ങളിൽ നിന്ന് നമ്മൾക്ക് ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.

ആധുനിക സാങ്കേതികവിജ്ഞാനം ആവശ്യംപോലെ കരസ്ഥമാക്കുന്നതിനും സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥിതിയുടെ അടിസ്ഥാനമായ ഉരുക്കിന്റെ ഉല്പാദനത്തിൽ പോലും വിലങ്ങുതടിയായാണ് ആദ്യകാലങ്ങളിൽ പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങൾ നിന്നിട്ടുള്ളത്. അവരുടെ ഉല്പന്നങ്ങളുടെ അനുഭോജനത്തിനുള്ള ഒരു വലിയ കമ്പോളമായിട്ടാണ് ഭാരതത്തെ അവർ അക്കാലം മുതൽ ഇന്നോളം കണ്ടുവന്നിട്ടുള്ളത്. ഒരു സ്റ്റീൽമിൽ തുടങ്ങുന്നതിന് അമേരിക്കയും ജർമ്മനിയും ഇംഗ്ലണ്ടും ഒരുപോലെ സഹായം നിഷേധിച്ച സാഹചര്യത്തിലാണ് സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ ഒരു സ്റ്റീൽ മിൽ ഉണ്ടാക്കുവാൻ നമ്മെ സഹായിച്ചത്. അതെത്തുടർന്നു മാത്രമാണ് പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളും ഗത്യന്തരമില്ലാതെ കുറെയൊക്കെ സാങ്കേതിക വിജ്ഞാനീയം പകർന്നുതന്ന് കുറയൊക്കെ നമ്മെ സഹായിക്കാൻ മുതിർന്നത്. ഇതുതന്നെയാണ് പെട്രോൾ ഗവേഷണത്തിലും നമ്മുടെ അനുഭവം.

ഈ സാഹചര്യത്തിൽ നമ്മുടെ വിദേശനയം സോവിയറ്റ് യൂണിയന്റെ വിദേശനയത്തോട് പല കാര്യങ്ങളിലും യോജിക്കാൻ തുടങ്ങി. സോവിയറ്റു

യൂണിയനിൽ അഭ്യന്തരമായിട്ടുണ്ടായിരുന്ന സ്റ്റാലിനിസ്റ്റ് മേധാവിത്വത്തിന്റെ പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ച് കുറെയൊക്കെ നമ്മൾക്ക് അറിയാമായിരുന്നു എങ്കിലും അതിനോടുള്ള എതിർപ്പിന് മുൻതൂക്കം കൊടുക്കാതെ, സോവിയറ്റ് യൂണിയനെ നമ്മുടെ പ്രധാന സഹായിയായി നാം സ്വീകരിച്ചത് പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള സമ്മർദ്ദത്തേയും ചൂഷണ വ്യഗ്രതയേയും ചെറുത്തുനിൽക്കുവാൻ നമ്മൾക്ക് സ്വയമേവ കഴിവില്ലാത്തതുകൊണ്ടായിരുന്നു.

സോവിയറ്റ് യൂണിയന്റെ പിൻതാങ്ങലോടും സഹായത്തോടും കൂടി, പാശ്ചാത്യ മുതലാളിത്ത വ്യവസ്ഥിതിയുടെ ലോകമേധാവിത്വത്തിനുള്ള പരിശ്രമത്തിന് നാമൊരു പ്രധാന വിലങ്ങുതടിയായിത്തീർന്നു. അതോടുകൂടി ഭാരതത്തെ അട്ടിമറിക്കുവാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ പാശ്ചാത്യ രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്ന് ധാരാളമായിട്ടുണ്ടായി. ഭാരതീയ ഹൈന്ദവ ഭൂരിപക്ഷവുമായി ന്യൂനപക്ഷങ്ങളെ സമരം ചെയ്യിക്കുവാനും, ഹിന്ദിമേധാവിത്വത്തിന് എതിരായി, തമിഴ്നാടു പോലെയുള്ള തെക്കൻ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ശക്തമായ ഒരു മൂവ്മെന്റ് സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനും രഹസ്യത്തിൽ വിദേശസഹായമുണ്ടായി എന്നുള്ളത് തെളിയിക്കാൻ അത്ര എളുപ്പമല്ലെങ്കിലും ഊഹിച്ചെടുക്കാൻ പ്രയാസമുള്ളതല്ല. അമേരിക്കയിൽ പ്രസിഡന്റ് റെയ്ഗൺ അധികാരത്തിൽ വന്നതോടുകൂടി, വൈസ്പ്രസിഡന്റ് ജോർജ് ബുഷിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ സി. ഐ. എ. പോലെയുള്ള രഹസ്യ സംഘടനകളുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിലും അട്ടിമറി പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രസരം നമ്മുടെ നാട്ടിലുണ്ടായി. കഴിഞ്ഞ ഇരുപത് വർഷങ്ങളോളമുള്ള നമ്മുടെ വർഗീയ കലഹങ്ങളിൽ വിദേശരാജ്യങ്ങളുടെ De stabilization tactics ഒരു പ്രധാന പങ്കാണ് ഇപ്പോഴും നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. അതൊന്നുകൂടി ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിന് പ്രസിഡന്റ് ക്ലിന്റണും തയ്യാറാണെന്ന് അദ്ദേഹം തന്നെ പറയുന്നു. പാക്കിസ്ഥാൻ കാശ്മീരിൽ ഉണ്ടാക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ ഈ ആഗോള വ്യാപകമായ അട്ടിമറി പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാനമുഖം മാത്രമാണ്. De stabilization tactics ന്റെ ഒരു പ്രധാന തത്വം അതിൽ അമേരിക്കയ്ക്കും മറ്റ് പാശ്ചാത്യ രാജ്യങ്ങൾക്കുമുള്ള പങ്ക് കഴിയുന്നത്ര ഒളിച്ചുവച്ചിട്ട്, പാക്കിസ്ഥാനെപ്പോലെയുള്ള മറ്റ് രാഷ്ട്രങ്ങളെയും ഭാരതത്തിൽ തന്നെയുള്ള പ്രത്യേക ശക്തിവിഭാഗങ്ങളെയും ഉപയോഗിച്ച് ഇവിടെ വർഗീയകലാപങ്ങൾ ഉളവാക്കുകയെന്നതാണ്. ഇത് നാം കണക്കിലെടുക്കാതെ നമ്മുടെ വർഗീയതാപ്രശ്നം പരിഹരിക്കാൻ നാഷണൽ ഇന്റഗ്രേഷനും സെക്കുലർ പ്രിൻസിപ്പിൾസിനും വേണ്ടിയുള്ള കുരിശ് യുദ്ധം കൊണ്ടൊന്നും നടക്കുകയില്ല.

ഭാരതത്തിൽ ആന്തരിക കലഹങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുവാനുള്ള ബാഹ്യശക്തികളുടെ പരിശ്രമങ്ങൾ ചെറുത്തുനിൽക്കുവാൻ ഇന്ന് സോവിയറ്റ് യൂണിയൻ പോലുള്ള ഒരു വൻശക്തിയുടെ സഹായം ലഭ്യമല്ല. സാമ്പത്തികമായി ആഗോള കമ്പോള വ്യവസ്ഥിതിയുടെ ഒരവിഭാജ്യ ഘടകമായി കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഭാരതത്തിന് ഈ സമ്മർദ്ധത്തെ ചെറുക്കാൻ സാമ്പത്തികമായോ സൈനികമായോ ശക്തിയില്ല. പാശ്ചാത്യ രാജ്യങ്ങൾ നമ്മുടെ

മദ്ധ്യത്തിൽ അട്ടിമറി പ്രസ്ഥാനങ്ങൾ മുമ്പോട്ടുകൊണ്ടുപോകാതിരിക്കാനുള്ള ഏകമാർഗ്ഗം നമ്മുടെ ജനങ്ങൾ തന്നെ അതിനെ ചെറുക്കുക എന്നുള്ളതാണ്. എന്നാൽ ജനങ്ങൾക്കും വ്യക്തികൾക്കും ചില്ലറ ആനുകൂല്യങ്ങൾ കൊടുത്ത് അവരെ വശീകരിക്കുന്ന ഒരു പദ്ധതിയാണിപ്പോൾ ഉള്ളത്. അങ്ങനെയുള്ള പദ്ധതിയെ ചെറുക്കുവാനുള്ള ഒരു വിദേശീയനയം ഉളവാക്കുവാൻ നമ്മൾക്ക് സാമ്പത്തികമായും സൈനികമായും ശക്തിയില്ല.

ചില്ലറ പ്രലോഭനങ്ങൾക്കു വേണ്ടി വർഗീയത സൃഷ്ടിക്കുവാനുള്ള പ്രവണത നമ്മുടെ ഇടയിൽ പല വ്യക്തികൾക്കും ഗ്രൂപ്പുകൾക്കും ഉണ്ട്. ഇത് പരിഹരിക്കുവാനുള്ള ഏകമാർഗ്ഗം, നീതിയുക്തമായ ഒരു സാമ്പത്തിക രാഷ്ട്രീയ വ്യവസ്ഥിതി ഭാരതത്തിൽ കെട്ടിപ്പെടുക്കുക എന്നുള്ളതാണ്. അത് സാധിക്കുന്നതുവരെ വർഗീയത ഭാരതത്തിൽ ഇടയ്ക്കിടെ തലപൊക്കികൊണ്ടിരിക്കുമെന്നുള്ളത് നാം അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന ഒരു നഗ്നയാഥാർത്ഥ്യം ആണ്.

വർഗീയതയുടെ മൂലകാരണം മതമല്ല, മതത്തെ രാഷ്ട്രീയ നേതാക്കൾ സ്വകാര്യതാല്പര്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടി ഉപയോഗിക്കുന്നു എന്നുള്ളതുമല്ല. ഈ രാജ്യത്ത് സാധാരണക്കാരന് നീതി ലഭിക്കുമെന്ന് ഉത്തമബോദ്ധ്യം വരുക മാത്രമാണ് വർഗീയതയുടെ പരിഹാരം. വർഗീയതയുടെ മൗലിക കാരണം അനീതി നിറഞ്ഞ ഒരു വ്യവസ്ഥിതിയാണ്. ആ വ്യവസ്ഥിതിയെ അടിസ്ഥാനപരമായി വ്യത്യാസപ്പെടുത്താതെ വർഗീയത മാറിപ്പോകുമെന്ന് തോന്നുന്നില്ല.

മതസൗഹാർദ്ദത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നത് തികച്ചും അഭികാമ്യമാണ്. മതത്തെ രാഷ്ട്രീയത്തിൽ ഉപയോഗിക്കാതിരിക്കാൻ വേണ്ടി നിയമങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ നമുക്ക് സാധിച്ചാലും ആ നിയമങ്ങളെ നടപ്പിൽ വരുത്തുവാൻ നമ്മൾക്കത്ര എളുപ്പമാണെന്ന് തോന്നുന്നില്ല.

മതസൗഹാർദ്ദം വളർത്തുന്നതിനും രാഷ്ട്രീയത്തിൽ വർഗീയത അശേഷം തലപൊക്കാതിരിക്കുവാനും ഒരു ചെറിയ നിർദേശം ഈ സദസ്സിന് മുമ്പാകെ അവതരിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഞാനെന്റെ ലഘു പ്രസംഗം അവസാനിപ്പിക്കാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

മതവും രാഷ്ട്രീയവും തമ്മിൽ വേർപെടുത്തുക (Seperation of Religion and Politics), ഭാരതംപോലെ ഭൂരിപക്ഷം പേരും മതാനുയായികളായിട്ടുള്ള ഒരു രാജ്യത്ത് പ്രാവർത്തികമാകുമെന്ന് തോന്നുന്നില്ല.

മതവും രാഷ്ട്രീയവും തമ്മിൽ “വേർപെടുത്തൽ” അല്ല നമ്മൾക്കാവശ്യം. ഭാരതം പോലെയുള്ള രാജ്യത്ത്, മതവും രാഷ്ട്രീയവും തമ്മിൽ, സർഗാത്മകമായ ഒരു ബന്ധം സ്ഥാപിക്കുകയാണാവശ്യം. ഇത് സെക്കുലർ പ്രിൻസിപ്പിളിന് വിരോധമാണെങ്കിലും മനുഷ്യനന്മയ്ക്ക് ആവശ്യമാണ്.

ഇന്ന് പരസ്പരം സംഘർഷത്തിലിരിക്കുന്ന മതനേതാക്കൾക്ക്, ഒരുമിച്ച് കൂടി സംസാരിക്കുവാനുള്ള വേദി ഒന്നും ഇല്ല. സംഘർഷത്തിലിരിക്കുന്ന മതങ്ങൾ മാത്രമല്ല, മറ്റ് മതങ്ങളും ഒരു പൊതുവേദിയിൽ പങ്കെടുക്കുവാൻ ഗവൺമെന്റ് തന്നെ സഹായിക്കണം. ആണ്ടിൽ ഒരിക്കലോ രണ്ടു

പ്രാവശ്യമോ സമ്മേളിക്കുന്ന ഒരു "മതപാർലമെന്റ്" ഇവിടെ ഉത്ഭൂതമാകണം. അതിന് ഗവൺമെന്റ് മുൻകൈ എടുക്കണം. അങ്ങനെയുള്ള ഒരു പാർലമെന്റിൽ മതനേതാക്കൾ മാത്രമല്ല, പുരോഗമന ചിന്തയുള്ളവരായി എല്ലാ മതങ്ങളിലുമുള്ള വ്യക്തികളും സംബന്ധിക്കണം. ഇങ്ങനെയുള്ള പാർലമെന്റിൽ ഒരു മതവും മറ്റ് മതങ്ങളുടെമേൽ സമ്മർദ്ദം ചെലുത്താത്ത ഒരു സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കണം. ഈ മതപാർലമെന്റ് സാധാരണഗതിയിൽ ആണ്ടിൽ ഒരിക്കലോ രണ്ടു പ്രാവശ്യമോ ഒരുമിച്ച് കൂടിയിട്ട് വർഗീയ സംഘർഷത്തെപ്പറ്റി മാത്രമല്ല, രാജ്യത്തിന്റെ പൊതുക്ഷേമത്തിനാവശ്യമായ എല്ലാ കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഗാഢമായി ചിന്തിക്കുകയും അഭിപ്രായം രൂപവൽക്കരിക്കുകയും ചെയ്യണം. ഒന്നോ രണ്ടോ ആഴ്ചയെങ്കിലും ഈ മതപാർലമെന്റ് കൂടണം. അതിലെ വാദപ്രതിവാദത്തിന് സഹായകമായി സമഗ്രമായ പഠനങ്ങൾ മുൻകൂട്ടി ഉണ്ടാകണം. ഈ മതപാർലമെന്റിന് ഒരു റിസർവ് ഫണ്ട് കൂടി ഉണ്ടാകണം. അത് കൂടാതെ ഒരു ട്രബിൾ ഷൂട്ടിംഗ് വിംങ് കൂടി ഉണ്ടാകണം. സംഘർഷം ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ ഈ "ട്രബിൾ ഷൂട്ടിംഗ് വിംങ്" നേരത്തേ തന്നെ സന്ദർശിച്ച് രമ്യതയുടെ പാതകൾ സൃഷ്ടിക്കണം.

ഇപ്പോൾ ഗവൺമെന്റ് ഒരു "മെനോറിറ്റീസ് കമ്മീഷൻ" ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അതിൽ ഏതാനും വ്യക്തികൾ മാത്രമേ ഉള്ളൂ. മാത്രവുമല്ല ഭൂരിപക്ഷ സമൂഹത്തിന്റെ പ്രാധിനിത്യവുമില്ല. എല്ലാ മതങ്ങളുടെയും പ്രാതിനിത്യമുള്ളതും ജനങ്ങൾ ബഹുമാനിക്കുന്നതുമായ അഞ്ഞൂറോളം അംഗങ്ങൾ ഈ പാർലമെന്റിൽ ഉണ്ടാകണം. അതിന് ഒരു സെക്രട്ടറിയേറ്റും ബഡ്ജറ്റും ഗവേഷണ വിഭാഗവും പ്രാവർത്തിക വിഭാഗവും എല്ലാം ഉണ്ടാകണം. ഇത് സർക്കാർ വിചാരിച്ചെങ്കിലേ നടക്കുകയുള്ളു. മതങ്ങൾക്കുള്ളിൽ തന്നെ മനുഷ്യരാശിയുടെ മുഴുവൻ ക്ഷേമത്തിനുതകുന്ന പരിവർത്തനങ്ങൾ ധാരാളമുണ്ടാകുന്നതിന് ഈ പാർലമെന്റ് വിവേകബുദ്ധിയോടെ പ്രവർത്തിക്കണം. മതനേതാക്കന്മാരെ പരിശീലിപ്പിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഈ പാർലമെന്റിന്റെ ശ്രദ്ധ ചെല്ലണം. സങ്കുചിതമായ മനസ്ഥിതി ഈ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഉദിച്ചുയരാതിരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി മനുഷ്യരാശിയെ മുഴുവനായി സ്നേഹിക്കുന്ന മതനേതാക്കളെ വളർത്തിയെടുക്കണം.

മതങ്ങളുടെ ആന്തരിക ജീവിതത്തിൽ രാഷ്ട്രീയ നേതാക്കൾ കൈകടത്തണമെന്നല്ല ഈ നിർദ്ദേശത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. നേരെമറിച്ച് മതനേതാക്കന്മാർ തന്നെ പരസ്പര ഉത്തരവാദിത്വവും ആത്മനിയന്ത്രണവും പരിശീലിക്കുവാനുള്ള ഒരു വേദിയായിരിക്കണം ഈ പാർലമെന്റ്.

അതിന്റെ പ്രായോഗിക നിർദ്ദേശങ്ങളെക്കുറിച്ച് ദീർഘമായി ചർച്ച ചെയ്യുവാൻ ഇവിടെയുദ്ദേശിക്കുന്നില്ല. വർഗീയതയുടെ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കുവാൻ ദേശീയതയോ, വ്യക്തിവിലാസമോ മാത്രം വളർത്തിയെടുത്താൽ പോരാ. മൂന്ന് കാര്യങ്ങളാണ് ഞാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നത്:

1. സമൂഹത്തിൽ നീതി വർദ്ധിക്കണം. എല്ലാവർക്കും നീതി ലഭിക്കും എന്ന ബോദ്ധ്യം ജനമദ്ധ്യത്തിൽ പൊതുവെ ഉണ്ടാകണം.

2. ബാഹ്യരാജ്യങ്ങളുടെ സമ്മർദ്ദങ്ങളും അട്ടിമറി പ്രസ്ഥാനങ്ങളും സംബന്ധിച്ച് വേണ്ടത്ര തെളിവ് ശേഖരിച്ച് അന്താരാഷ്ട്ര അഭിപ്രായ മണ്ഡലങ്ങളിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കുകയും ഇങ്ങനെയുള്ള അട്ടിമറി പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് എതിരെ നമ്മുടെ ജനങ്ങളെയും ലോകജനതയെയും അണിനിരത്തുകയും ചെയ്യണം.

3. മതനേതാക്കളും ഓരോ മതത്തിലെയും മനുഷ്യാനുഭാവികളായ ചിന്തകന്മാരും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു സദസ്സ് ഗവൺമെന്റ് സഹായത്തോടെ എന്നാൽ ഗവണ്മെന്റിന്റെ നിയന്ത്രണം കൂടാതെ ഉടലെടുക്കണം.

ഈ മൂന്ന് കാര്യങ്ങളിലും എല്ലാ മതങ്ങളും മുൻകൈ എടുത്ത് പ്രവർത്തിക്കുകയും പരസ്പരം സഹകരിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നുള്ളതാണ് വർഗീയതയ്ക്കെതിരെയുള്ള സമരത്തിൽ മതങ്ങളുടെ പ്രധാന ചുമതല.

(പ്രോ ഓറിയന്റ് ഫൗണ്ടേഷന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ തിരുവനന്തപുരം യൂണിവേഴ്സിറ്റി സെനറ്റ് ഹാളിൽ 1995 ഒക്ടോബർ 2-ന് നടന്ന "വളരുന്ന വർഗീയത ഉയർത്തുന്ന വെല്ലുവിളികൾ" എന്ന സെമിനാറിലെ മുഖ്യ പ്രഭാഷണം)

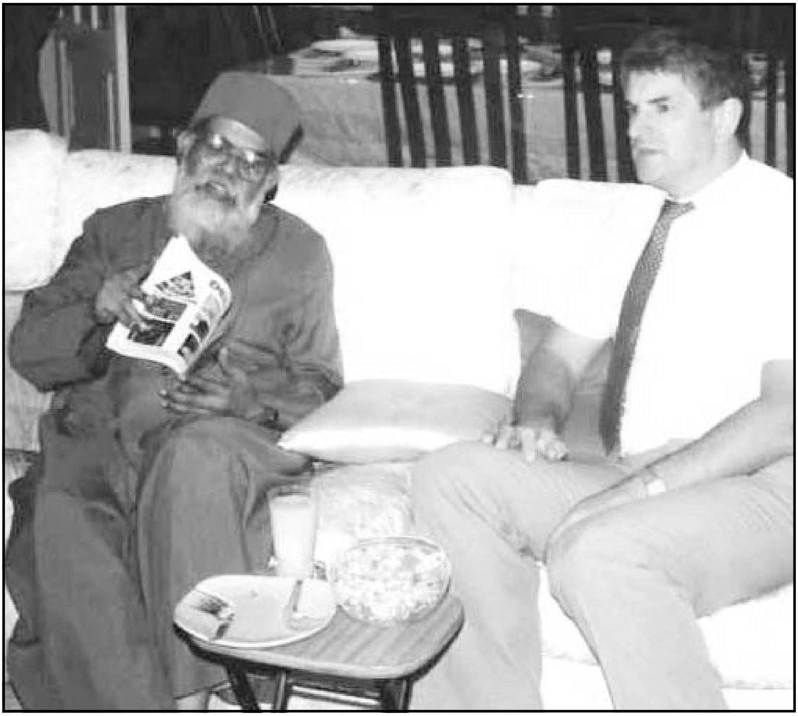

5

നമുക്കാവശ്യം സർവ്വമത സംഗ്രാഹിയായ ഒരു വിശ്വനാഗരികത

മലയാളി സുഹൃത്തുക്കളെ, കേരള സഹോദരങ്ങളെ,

എ. കെ. ജി. പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രത്തിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കഴിഞ്ഞവർഷം തിരുവനന്തപുരത്തു വച്ച് പ്രതീക്ഷയിലധികം വിജയകരമായി നടന്ന കേരളാ പഠന കോൺഗ്രസിന്റെ തുടർച്ചയായി കോഴിക്കോട് കേളു ഏട്ടൻ പഠനകേന്ദ്രത്തിൽ വച്ചു നടക്കുന്ന ഈ ത്രിദിന സെമിനാറിൽ ഞാൻ സംബന്ധിക്കുന്നത് അതീവ ചാരിതാർത്ഥ്യത്തോടും പ്രത്യേക പ്രതീക്ഷയോടുമാണ്.

'മതനിരപേക്ഷ കേരളത്തിലേയ്ക്ക്' എന്ന സെമിനാറിന്റെ വിഷയം എനിയ്ക്കത്ര സുഖമായിട്ട് തോന്നിയില്ല. 'കേരളത്തിൽ ഒരു മതനിരപേക്ഷ രാഷ്ട്രീയ വ്യവസ്ഥിതിയിലേക്ക്' എന്ന് പറഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ കുറേക്കൂടെ സ്വീകാര്യമായിരുന്നു. കേരള സമൂഹത്തിന്റെ ജീവിതവും സംസ്കാരവും പൂർണ്ണമായി മതനിരപേക്ഷമാകുമെന്നോ ആകണമെന്നോ എനിയ്ക്കഭിപ്രായമില്ല. 'മതം കേരളീയ സമൂഹത്തിന്റെ സൃഷ്ടിയിലും വികാസത്തിലും വലിയ പങ്കു വഹിച്ചു' എന്ന് സെമിനാർ ക്ഷണക്കത്തിൽ തന്നെ പറയുന്നുണ്ടല്ലോ. ഭാവിയിൽ കേരള സമൂഹത്തിന്റെ വികാസത്തിൽ മതം ഒരു പങ്കും വഹിക്കരുതെന്ന് എനിക്ക് ചിന്തിക്കാൻ പ്രയാസമുണ്ട്.

'ഒരു സെക്കുലർ സ്റ്റേറ്റിനു' വേണ്ടി ഒരു പരിധിവരെ മറ്റുള്ളവരൊത്ത് പരിശ്രമിക്കാൻ ഞാൻ തയ്യാറാണ്. പക്ഷേ, ഒരു 'സെക്കുലർ സൊസൈറ്റി' അല്ലെങ്കിൽ ഒരു 'സെക്കുലർ സംസ്കാരം' എന്ന ലക്ഷ്യം എന്നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം സ്വീകാര്യമല്ല. തികച്ചും മതനിരപേക്ഷമായ ഒരു കേരളം എന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങളിലൊന്നല്ല. കാരണങ്ങൾ പിന്നാലെ വിശദീകരിച്ചുകൊള്ളാം.

1. സമൂഹവും രാഷ്ട്രീയ വ്യവസ്ഥിതിയും (Society and Polity)

ഒരു സമൂഹത്തിന് അതിന്റേതായ സംസ്കാരവും പാരമ്പര്യവും ഉണ്ട്. മതം ഇല്ല എന്നു പറയുന്നവർക്കും മതാനുയായികൾക്കും സഹകരിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുവാനും ഒരുമിച്ചു ജീവിക്കാനും സാധ്യതയുള്ളതായിരിക്കണം സമൂഹം. സമൂഹത്തിൽ നിന്ന് മതത്തേയോ മതവിരോധത്തേയോ പൂർണ്ണമായി നിഷ്കാസനം ചെയ്യുവാൻ സാധ്യമല്ല. വൈവിധ്യം സമൂഹത്തിന്റെ സമ്പത്താണ്. ഐകരൂപ്യം സംസ്കാരത്തിനും സമൂഹത്തിനും ചേരാത്തതും ജീവിതത്തിന്റെ ക്രിയാത്മകത നശിപ്പിക്കുന്നതുമാണ്.

സമൂഹത്തിൽ നിന്ന് മതത്തെ ബഹിഷ്കരിക്കാനുള്ള ശ്രമം സോവിയറ്റ്

യൂണിയനിലും ചൈനയിലും നടന്നെങ്കിലും വിജയിച്ചിട്ടില്ല. മതം സംസ്കാരത്തിന്റെ ഒരു അവിഭാജ്യഘടകമായിരുന്നു. നമ്മുടെ ഭാരതത്തിൽ കലയും നാട്യശാസ്ത്രവും ശില്പകലയും സംഗീതവും എല്ലാം മതത്തിൽ നിന്നാണല്ലോ ഉരുത്തിരിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

അതുകൊണ്ട് സമൂഹത്തെയും രാഷ്ട്രീയവ്യവസ്ഥിതിയേയും കൂട്ടിക്കുഴയ്ക്കുന്നത് തികച്ചും അനാശാസ്യമായിരിക്കും. രാഷ്ട്രീയ വ്യവസ്ഥിതിയിൽ മതനിരപേക്ഷതയുണ്ടാവണം. പക്ഷേ, സാമൂഹ്യജീവിതത്തിലും സംസ്കാരസൃഷ്ടിയിലും മതത്തിന് പങ്ക് ഒന്നുമരുതെന്ന് ശഠിക്കുന്നത് മൗഢ്യമായിരിക്കും.

2. മതവും രാഷ്ട്രീയ വ്യവസ്ഥിതിയും

ചരിത്രത്തിൽ നമുക്കറിയാവുന്നിടത്തോളം രാഷ്ട്രീയ വ്യവസ്ഥിതികളൊന്നും, ഈ പത്തൊൻപതാം നൂറ്റാണ്ടു വരെ മതനിരപേക്ഷങ്ങളായിരുന്നില്ല. ആദ്യത്തെ ഭാരതീയ ചക്രവർത്തി ചന്ദ്രഗുപ്ത മൗര്യൻ (BCE: 322-298) മതവിരോധിയല്ലായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമി അശോകൻ (BCE: 269-232) ദിഗ്‌വിജയത്തേക്കാൾ ധർമ്മ വിജയത്തിനാണ് പ്രാധാന്യം കൊടുത്തത്. ഹൈന്ദവ, ബൗദ്ധ, ജൈന ധർമ്മങ്ങളെ അദ്ദേഹം ഒരുപോലെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. 'മതം' എന്നൊരു വാക്ക് ഇന്നത്തെ അർത്ഥത്തിൽ അന്ന് ഇല്ലായിരുന്നു. ധർമ്മം എന്ന പദത്തിന് ഒരു പ്രത്യേക മതം എന്നും അന്ന് അർത്ഥം ഇല്ലായിരുന്നു. എല്ലാ മതങ്ങളിലും കാണുന്ന ഒന്നായിരുന്നു ധർമ്മം.

അശോകന്റെ ഭൂപാലനം ധർമ്മനിരപേക്ഷമല്ലായിരുന്നു. പ്രത്യുത, ധർമ്മസംസ്ഥാപനാത്മകമായിരുന്നു. ധർമ്മം എന്ന പദത്തിന് അശോകന്റെ ശിലാപ്രഖ്യാപനങ്ങളിൽ കാണുന്ന അർത്ഥം, ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേക മതമെന്നല്ല, പ്രത്യുത എല്ലാ മതങ്ങളിലുമുള്ള ധർമ്മതത്ത്വങ്ങൾ എന്നു തന്നെയായിരുന്നു. ബുദ്ധ, ജൈന, ഹൈന്ദവ മതങ്ങളിലുള്ള എല്ലാ നല്ല തത്ത്വങ്ങളേയും ഉൾക്കാഴ്ചകളേയും അദ്ദേഹം ഒരുപോലെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. അവയിലുള്ള തെറ്റുകളേയും ദുഷ്പ്രേരണകളേയും ഒരുപോലെ നിരുത്സാഹപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ബുദ്ധ ധർമ്മത്തിന് അനേകം പ്രത്യേക ആനുകൂല്യങ്ങൾ അശോകൻ നൽകിയെങ്കിലും അതുപോലെ ജൈനധർമ്മത്തെയും ബ്രാഹ്മണ ധർമ്മത്തെയും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു.

ഇന്നു നമുക്കിത് മനസ്സിലാക്കുവാൻ പ്രയാസമുളവാക്കുന്നത് 'ധർമ്മം' എന്ന പദത്തിന്റെ മൂല്യാർത്ഥത്തിൽ വന്നു കൂടിയ അർത്ഥ വ്യതിയാനങ്ങളാണ്. ധർമ്മം എന്നാൽ അസ്തിത്വത്തിന് നിദാനമായിട്ടുള്ളത്, ഉൺമയെ താങ്ങിനിർത്തുന്ന മൗലികാടിസ്ഥാനം എന്നായിരുന്നു പുരാതനകാലങ്ങളിലുണ്ടായിരുന്ന അർത്ഥം. ഇന്നത്തെ സമകാലീന ഭാഷയിൽ പറഞ്ഞാൽ അസ്തിത്വത്തിന് നിദാനമായിട്ടുള്ള ശാസ്ത്രനിയമങ്ങളും (natural laws), ധാർമ്മിക നിയമങ്ങളും (നീതി അല്ലെങ്കിൽ moral laws എന്ന് ഇന്ന് പറയുന്നത്) ഒരുമിച്ചുൾക്കൊള്ളുന്നതും എന്നാൽ അതിനേക്കാളും വ്യാപകമായ അർത്ഥമുള്ളതുമായ ഒരു പദപ്രയോഗമായിരുന്നു 'ധർമ്മം.'

സത്യത്തെയും നീതിയെയും ഒരുമിച്ചുൾക്കൊള്ളുന്ന ധർമ്മമാണ് ഒരു സമൂഹത്തിന്റെയും വ്യക്തിയുടെയും അസ്തിത്വത്തിന്റെ നിദാനം, ആശ്രയം. അങ്ങനെയെങ്കിൽ ധർമ്മനിരപേക്ഷമായ കേരളത്തിനുവേണ്ടി ധർമ്മബോധമുള്ളവരാരും പരിശ്രമിക്കുകയോ ചിന്തിക്കുക പോലുമോ ചെയ്യുകയില്ലല്ലോ. പ്രത്യുത ഒരു ധർമ്മാധിഷ്ഠിത കേരളത്തിനു വേണ്ടിയാണ് നാം എല്ലാവരും തന്നെ ആഗ്രഹിക്കേണ്ടതും പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതും.

'മതനിരപേക്ഷ കേരളം' എന്നാൽ തീർച്ചയായും ധർമ്മനിരപേക്ഷ കേരളമല്ലല്ലോ. ധർമ്മനിരപേക്ഷ കേരളം എന്ന് പറഞ്ഞാൽ അധർമ്മാധിഷ്ഠിത കേരളം എന്നാവും വിവക്ഷ. അതല്ലല്ലോ നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം.

ധർമ്മാടിസ്ഥാനമില്ലാതെ സ്ഥായിയായ ഒരു സമൂഹം സാദ്ധ്യമല്ല. ഉൺമയും നന്മയും, അതായത് സത്യവും നീതിയും – ശുദ്ധ ജലത്തിൽ ഹൈഡ്രജനും ഓക്സിജനും ഒരുമിച്ച് കാണുന്നതുപോലെ – അവിഭാജ്യമായി സങ്കലിതമാവുന്നതാണ് ധർമ്മം. അതുകൊണ്ട് മതനിരപേക്ഷം എന്ന പദപ്രയോഗം കൊണ്ട് ധർമ്മനിരപേക്ഷം എന്ന് ആരും അർത്ഥമാക്കരുത്. പ്രത്യേകിച്ച്, ഉത്തരേന്ത്യൻ ഭാഷകളിൽ 'മതം' എന്ന പദം കൊണ്ട് നാം വിവക്ഷിക്കുന്നതിന് 'ധർമ്മം' എന്ന് അവർ പറയുന്ന പശ്ചാത്തലത്തിൽ.

3. കേരളത്തിന്റെ സവിശേഷത മതവൈവിദ്ധ്യത്തിന്റെയും മതസൗഹാർദ്ദത്തിന്റെയും സഹവർത്തിത്വം

ചരിത്രം നോക്കുമ്പോൾ നാം കാണുന്നത് ഭാരതത്തിന്റെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളിലേക്കാൾ കൂടുതലായി വിവിധ ധർമ്മങ്ങളെ അഥവാ വിവിധ മതങ്ങളെ സന്തോഷത്തോടും സഹിഷ്ണുതയോടും സ്വാഗതം ചെയ്യുകയും മത പീഡിതർക്ക് അഭയം നൽകുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു സർവ്വ നാഗരിക സംസ്ക്കാരമാണ് (Cosmopolitan Culture) നമുക്കുണ്ടായിരുന്നിട്ടുള്ളത്. ഭാരതത്തിനുള്ളിൽ നിന്നും വെളിയിൽ നിന്നും വന്നിട്ടുള്ള എല്ലാ മതങ്ങളേയും സ്വാഗതം ചെയ്യുന്ന ഒരു സംസ്ക്കാരമായിരുന്നു നമ്മുടേത്. ഉത്തരേന്ത്യയിൽ ബുദ്ധമതവും ജൈനമതവും അന്നുണ്ടായിരുന്ന ബ്രാഹ്മണമതത്തോട് മറുതലിച്ചു തന്നെയാണ് ബി. സി. ആറാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ഉടലെടുത്തത്. അശോകൻ ബി. സി. മൂന്നാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ബുദ്ധധർമം പ്രചരിപ്പിക്കുന്നതിന് ബുദ്ധ ഭിക്ഷുക്കൾക്ക് സഹായം നല്കിയപ്പോൾ ബുദ്ധ മിഷണറിമാർ കേരളത്തിലും വന്നു. വലിയ സ്വാഗതമാണ് അവർക്കിവിടെ ലഭിച്ചത്. അവരുടെ തണൽപറ്റി ഉത്തരേന്ത്യയിലെ മതപീഡനത്തിൽ നിന്നും രക്ഷപെടാൻ പല ജൈന മുനികളും കേരളത്തിലഭയം തേടി. അന്നു ബ്രാഹ്മണമതം കേരളത്തിൽ പ്രചാരത്തിൽ വന്നിട്ടേയില്ലായിരുന്ന അവസ്ഥയിൽ ബുദ്ധമതത്തിനും ജൈനമതത്തിനും കേരളീയരുടെ ഇടയിൽത്തന്നെ വലിയ പ്രചാരം ലഭിച്ചു. ഇവിടെ അന്നു നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന ആദിവാസികളുടെ മതവുമായി (പ്രാഥമിക ദർശനം) യാതൊരു സംഘർഷത്തിന്റെയും ആവശ്യം വന്നില്ല.

മാത്രമല്ല, ജൈന, ബുദ്ധ ചിന്തകന്മാരിൽ കൂടി ഭാരത ദർശനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന ചിന്തകളിൽ പലതും കേരളത്തിലേക്ക് കടന്നുവന്നു. സാംഖ്യ

ചിന്ത, യോഗശാസ്ത്രം, ആയുർവേദം എന്നിവയും എല്ലാ ധർമ്മങ്ങൾക്കും സാമാന്യനിദാനമായി കേരളത്തിൽ പ്രചരിയ്ക്കുകയും വികസിക്കുകയും ചെയ്തു. ശൈവ മതാനുയായി ആയിരുന്ന ശേഷം ബുദ്ധമതം അവലംബിച്ച അശ്വഘോഷ (50 BC - 100 AD) ന്റെ തത്വദർശനം ഒന്നാം ശതാബ്ദത്തിലേ കേരളത്തിൽ വന്നു. പിന്നീട് വളരെ കഴിഞ്ഞാണ് ബ്രാഹ്മണധർമ്മം ഇവിടെ പ്രവേശിച്ചതും പ്രചരിച്ചതും. ആദിവാസികളുടെ പ്രാഥമികദർശനത്തോടൊപ്പം ബുദ്ധധർമ്മം, ജൈനമതം, സാംഖ്യദർശനം, യോഗശാസ്ത്രം, ആയുർവേദം എന്നിവയെല്ലാമാണ് കേരള സംസ്ക്കാരത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമായി ഒന്നാം നൂറ്റാണ്ടിനു മുമ്പ് തന്നെ ആവിഷ്ക്കരിച്ചത്.

അക്കാലങ്ങളിൽത്തന്നെ ഭാരതത്തിന് പുറത്തുള്ള രണ്ട് സംസ്ക്കാരങ്ങളുമായും കേരളത്തിന് തുറന്ന ബന്ധമുണ്ടായിരുന്നു; പ്രധാനമായും വാണിജ്യ മാർഗത്തിൽക്കൂടി. ഒന്ന് ചൈനയുമായുള്ള സമ്പർക്കവും മറ്റേത് നമ്മുടെ സ്പൈസസ് (Spices), മയിൽ, കുരങ്ങ് (ഒരുപക്ഷേ സ്വർണ്ണം കൂടെ) കച്ചവടം ചെയ്യാൻ വരുന്ന മധ്യപൂർവദേശത്തെ സംസ്ക്കാരവുമായുള്ള ബന്ധം. ശലോമോൻ രാജാവിന്റെ കാലത്തിന് (ക്രി. മു. പത്താം ശതാബ്ദം) മുമ്പു തന്നെ സുറിയാക്കാരും ഫൊയ്നീക്യക്കാരും കപ്പലുകളിൽ ഇവിടെ വന്ന് കേരളക്കരയിലെ ചേരപുത്രന്മാരുമായി വാണിജ്യ സമ്പർക്കം പുലർത്തിയിരുന്നു എന്നതിന് യഹൂദ പുസ്തകത്തിൽ തെളിവുകളുണ്ട് (I Kings 9:28; I Kings 10:22). എബ്രായ ഭാഷയിൽ കുരങ്ങിന് കൊടുക്കുന്ന 'കൊപി' എന്ന പേരും മയിലിന് നൽകുന്ന 'തുക്കി' എന്ന പേരും ചേരനാട്ടിൽ നിന്നുണ്ടായതാകാനാണ് വഴി എന്ന് പണ്ഡിതന്മാർ സമ്മതിക്കുന്നു.

ചൈനീസ് സംസ്ക്കാരവുമായുള്ള ബന്ധം വഴി ചൈനയിലെ മതങ്ങളേതെങ്കിലും ഇവിടെ പ്രചരിച്ചതായി കാണുന്നില്ല. എന്നാൽ മധ്യപൗരസ്ത്യദേശത്ത് യഹൂദ മതത്തിന് പീഡനം ഉണ്ടായപ്പോൾ അവരും വന്ന് അഭയം തേടിയത് കേരളക്കരയിലുള്ളവരിലാണ്. ക്രിസ്തുവിന് ഒന്നോ രണ്ടോ ശതാബ്ദം മുമ്പ് തന്നെ യഹൂദമതം കേരളത്തിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കാനാണ് വഴി. അതേത്തുടർന്നാണ് തോമാ ശ്ലീഹായുടെ കാലത്ത് ക്രിസ്തുമതവും ഇവിടെ സംസ്ഥാപിതമായത്.

ഇതിനൊക്കെ ശേഷം ബ്രാഹ്മണമതം ഇവിടെ വന്നു. ഏതാണ്ട് നാലാം നൂറ്റാണ്ടിന് ശേഷം. അതേ തുടർന്ന് ശൈവസിദ്ധാന്തം മുതലായി ഇന്നു നാം ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ വിഭാഗങ്ങളെന്ന് ചിന്തിക്കുന്ന മറ്റു മതങ്ങളും വന്നു ചേർന്നു. അവസാനം എട്ടാം ശതാബ്ദത്തിൽ വന്നതാണ് ഇസ്ലാം. അതും ഉത്തരേന്ത്യയിലെപ്പോലെ കടന്നാക്രമണങ്ങളിൽ കൂടിയല്ല, പ്രത്യുത മധ്യപൗരസ്ത്യദേശങ്ങളുമായുള്ള വാണിജ്യ സമ്പർക്കത്തിൽക്കൂടിയാണ് കേരളത്തിൽ കടന്നത്.

ഇത്രയും മതവൈവിധ്യവും അതേ സമയം മതസൗഹാർദ്ദവും പുലർത്തുന്ന സമൂഹം ഭാരതത്തിലോ ലോകത്തിലോ മറ്റെവിടെയും ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഒരു കാലത്ത് മതങ്ങളുടെ വേലിയേറ്റം അനേക ശതവർഷങ്ങൾ നിലകൊണ്ട കാശ്മീരിലോ പഞ്ചാബിലോ അഫ്ഗാനി

സ്ഥാനിലോ ഇത്രയും മതവൈവിദ്ധ്യവും മതസൗഹാർദ്ധവും ഒരേ സമയത്ത് നിലനിന്നതായി അറിവില്ല. ആ ഭാഗങ്ങളിലും യഹൂദമതവും ക്രൈസ്തവ മതവും ബുദ്ധ മതവും ഇസ്ലാമും പ്രചരിക്കുകയും വികസിക്കുകയും ചെയ്തെങ്കിലും ഒന്ന് മറ്റൊന്നിനെ പുറന്തള്ളുകയല്ലാതെ സഹവർത്തിത്വം ശീലിക്കാൻ ശ്രമിച്ചതായി അറിവില്ല.

കേരളത്തിൽ രണ്ടായിരത്തിലധികം വർഷങ്ങളായി നിലനിന്ന ഒരു സവിശേഷതയാണ് മതവൈവിധ്യത്തിന്റേയും മതസൗഹാർദ്ധത്തിന്റേയും ഈ സഹവർത്തിത്വം. ഇത് കേരളത്തിന്റെ വിലതീരാത്ത പൈതൃകമാണ്. ഇത് നാം കളഞ്ഞുകുളിക്കരുത്. രാഷ്ട്രീയ വേലിയേറ്റത്തിൽ മതിമറന്ന് കേരളത്തിന്റെ ഈ അനർഘ പൈതൃകം മതരാഷ്ട്രീയമായി അധഃപതിക്കാൻ നാം ഒരിക്കലും അനുവദിക്കരുത്.

4. മതനിരപേക്ഷ രാഷ്ട്രങ്ങൾ: ചരിത്രത്തിലേക്ക് ഒരു തിരിഞ്ഞുനോട്ടം

പത്തൊമ്പതാം ശതാബ്ദം വരെയുള്ള ലോകചരിത്രത്തിലേക്ക് നാം തിരിഞ്ഞു നോക്കുമ്പോൾ മതനിരപേക്ഷരാഷ്ട്രങ്ങൾ ഏതെങ്കിലും ഉണ്ടായിരുന്നതായി കാണുന്നില്ല. മതനിരപേക്ഷമായി വളർന്നു വികസിച്ച ഒരു സംസ്ക്കാരവും ലോകചരിത്രത്തിൽ കാണുമെന്ന് തോന്നുന്നില്ല.

കുറെ ഉദാഹരണങ്ങൾ എടുക്കാം. റോമാ സാമ്രാജ്യം തികച്ചും റോമൻ ദേവന്മാരുടെ ആരാധനയിലും അവർക്കുള്ള ദൈനംദിന ബലിയർപ്പണങ്ങളിലും അധിഷ്ഠിതമായിരുന്നു. ഓരോ സ്ഥലത്ത് ഈ ബലിയനുഷ്ഠാനങ്ങൾ തക്കസമയത്ത് നടത്തുകയെന്നത് സിവിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ചുമതലയായിരുന്നു. ദേവന്മാരുടെ ലോകവുമായി ബലി മൂലമുള്ള ബന്ധം പുലർത്തുന്നതിനും അങ്ങനെ സാമ്രാജ്യത്തെ നിലനിർത്തുന്നതിനുമുള്ള പ്രധാന ചുമതല ചക്രവർത്തിക്കു തന്നെയായിരുന്നു. അത്യുന്നത പാലം പണിക്കാരൻ (Supreme pontiff) എന്ന സംജ്ഞയും ചക്രവർത്തിക്കുള്ളതായിരുന്നു. പിന്നീടാണ് റോമാ സഭയുടെ അധിപനായ പാപ്പാ ആ പേരേറ്റെടുത്തത്. നീതിയിലും നിയമത്തിലും അധിഷ്ഠിതമായ റോമാ സാമ്രാജ്യം ക്രിസ്ത്യാനികളെ അതിദാരുണമായി പീഡിപ്പിക്കാൻ മുതിർന്നതിന്റെ പ്രധാന കാരണം, ക്രിസ്ത്യാനികൾ ദേവന്മാർക്ക് ബലിയർപ്പിക്കാൻ വിസമ്മതിക്കുകയും അങ്ങനെ റോമാ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ധാർമികാടിസ്ഥാനത്തെ നശിപ്പിക്കാൻ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തു എന്നതായിരുന്നു.

5. 'സെക്കുലർ' എന്ന ആശയം പാശ്ചാത്യചിന്തയിൽ

ഭാരത സംസ്ക്കാരത്തിലും ഭാരതീയ ഭാഷകളിലും തത്സമമില്ലാത്ത ഈ സെക്കുലർ ചിന്താഗതി പാശ്ചാത്യചരിത്രത്തിൽ എങ്ങനെയുണ്ടായെന്ന് അല്പം ചിന്തിക്കുന്നത് നമുക്ക് പൊതുവേ പ്രയോജനകരമായിരിക്കും. യൂറോപ്യൻ ചരിത്രത്തിലുണ്ടായ ചില പ്രത്യേക പരിണാമങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലത്തിൽ അടുത്ത കാലത്ത് മാത്രമാണ് സെക്കുലർ ചിന്താഗതി ഉയർന്ന് വന്നിട്ടുള്ളത്.

യൂറോപ്യൻ ചരിത്രത്തിൽ മതവും രാഷ്ട്രീയവും തമ്മിലുള്ള സങ്കലനം പലവിധത്തിലായിരുന്നു. പുരാതന റോമാസാമ്രാജ്യത്തെക്കുറിച്ച് പറയുകയാണെങ്കിൽ ആ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ നിലനിൽപ്പിനാവശ്യമായ വിവിധ ഘടകങ്ങളായിരുന്ന കൈസർ അല്ലെങ്കിൽ എംപററുടെ സ്ഥാനം, റോമൻ സേന, റോമൻ സിവിൽ സർവീസ് (Curia), റോമൻ നിയമസംഹിത മുതലായവയോടൊപ്പം പ്രധാനമായിരുന്നു റോമാ ദേവന്മാരെ പ്രസാദിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ള ബലികളും അനുഷ്ഠാനങ്ങളും. ഈ ബലികളും അർച്ചനകളും നിർബാധം തുടർന്നുകൊണ്ടു പോകുന്നതിനുള്ള ചുമതല സുപ്രീം പോണ്ടിഫായ ചക്രവർത്തിയിലും അതുപോലെ ഓരോ സിവിൽ ഉദ്യോഗസ്ഥനിലും നിക്ഷിപ്തമായിരുന്നു.

അതു കഴിഞ്ഞുണ്ടായ (330 – 1453 എ.ഡി.) ബൈസാന്റൈൻ സാമ്രാജ്യവും ഒരു ക്രിസ്തീയ ചക്രവർത്തിക്ക് വിധേയമായി ക്രിസ്തുമതത്തെ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഔദ്യോഗികമതമാക്കി തീർക്കുകയും, ഗവൺമെന്റിന്റെ വിശ്വാസത്തോട് യോജിക്കാതിരുന്നവരെ നിഷ്കരുണം പീഡിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

എട്ടാം ശതാബ്ദത്തിനു ശേഷം യൂറോപ്പിലുണ്ടായ ചാർലമേഞ്ഞിന്റെ (Charlemagne) 'ഹോളി റോമൻ എംപയറും' (800 – 1806) പൂർണ്ണമായും ഒരു മതാധിഷ്ഠിത രാഷ്ട്രമായിരുന്നു. ദൈവരാജ്യം വേദശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ നിർദേശപ്രകാരം ഭൂമിയിൽ സ്ഥാപിക്കാൻ ബാധ്യതയുള്ള ആളായാണ് ചാർലമേഞ്ഞ് തന്നെത്തന്നെ കണ്ടത്. പത്തൊമ്പതാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ 1806 -ൽ നെപ്പോളിയനാണ് അതിനെ തട്ടിത്താഴെയിട്ടത്.

സിവിൽപവർ വേദശാസ്ത്രത്തിന് കീഴായിരിക്കണമെന്ന അതേ തത്വം ഉപയോഗിച്ച് 'ഹോളി റോമൻ എംപയറിന്' ബദലായി ഇറ്റലിയിലും ഫ്രാൻസിലും പേപ്പൽ സ്റ്റേറ്റ്സ് രൂപംകൊണ്ടു. മാർപാപ്പാമാർ നേരിട്ട് രാജ്യം ഭരിച്ചു. പല രാജാക്കന്മാർ പലയിടങ്ങളിലായി റോമാസഭയ്ക്ക് ദാനം നൽകിയ വസ്തുക്കളാണ് റോമാപാപ്പാ ഇങ്ങനെ നേരിട്ട് ഭരിച്ചത്. ഒരു കാലത്ത് യൂറോപ്പിന്റെ മൂന്നിലൊന്നുണ്ടായിരുന്ന പേപ്പൽ സ്റ്റേറ്റ്സ്, ഇന്ന് വത്തിക്കാൻ ലേറ്ററൽ ചാപ്പൽ, കാസ്റ്റൽ, ഗോണ്ടോൾഫോയിലെ പാപ്പായുടെ കൊട്ടാരം എന്നിവ മാത്രമായി അവശേഷിക്കുന്നു.

പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് നവീകരണം 16-ാം ശതാബ്ദത്തിൽ വന്നതോടെ യൂറോപ്പിലെ കോണ്ടിനന്റൽ സ്റ്റേറ്റ്സ്, മതാടിസ്ഥാനത്തിൽ രണ്ടു ചേരികളായി തിരിഞ്ഞു. പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് സ്റ്റേറ്റ്സും കാത്തലിക് സ്റ്റേറ്റ്സും തമ്മിലുള്ള യുദ്ധം വളരെ നാൾ നീണ്ടു നിന്നു യൂറോപ്പിൻ മുഴുവൻ വ്യാപിച്ചു. അന്ന് യൂറോപ്പിലെ എല്ലാ രാഷ്ട്രങ്ങളും മതാധിഷ്ഠിത രാഷ്ട്രങ്ങളായിരുന്നു. ഒന്നുകിൽ പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് അല്ലെങ്കിൽ കാത്തലിക്. 30 വർഷത്തെ പടവെട്ടിന് ശേഷം ഇരുചേരികളും തമ്മിലുള്ള അനുരഞ്ജനക്കരാർ 1648 -ൽ ഉടലെടുത്തതോടെയാണ് ഇന്നത്തെ സെക്കുലർ സ്റ്റേറ്റിന്റെ അടിസ്ഥാനം ഉണ്ടാകുന്നത്. 'സെക്കുലറൈസേഷൻ' എന്ന പദപ്രയോഗവും ആദ്യമായി ഉണ്ടാകുന്നത് 1648 -ലെ വെസ്റ്റ് ഫേലിയൻ ഉടമ്പടി (Treaty of Westphalia)

യോടെയാണ്. 'Cuius regioeius religio' – 'രാജമതം രാജ്യമതം', ഒരു രാജ്യത്തെ രാജാവ് പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് ആണെങ്കിൽ അവിടത്തെ ജനങ്ങളെല്ലാവരും പ്രൊട്ട സ്റ്റന്റ് ആയിക്കൊള്ളണം. രാജാവ് കത്തോലിക്കനാണെങ്കിൽ ജനങ്ങളും കത്തോലിക്കരാകണം. ഇതാണ് തത്വം. ഇതിന്റെ പൂർണ നിഷേധമായി ട്ടാണ് 'സെക്കുലർ സ്റ്റേറ്റ്സ്' പിന്നീട് ഉടലെടുക്കുന്നത്. 'സെക്കുലറൈസേ ഷൻ' എന്ന പദത്തിന് അന്ന് വെസ്റ്റ് ഫേലിയൻ ഉടമ്പടി കൊടുത്ത അർത്ഥം സഭയുടെ മുതൽ അല്ലെങ്കിൽ 'എക്ലീസിയാസ്റ്റിക്കൽ പ്രോപ്പർട്ടി'യായി കിട ന്നിരുന്ന അനേക വസ്തുവകകൾ സഭാ നിയന്ത്രണത്തിൽ നിന്ന് വേർപ്പെ ടുത്തി ഒരു പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് രാജാവിനോ കത്തോലിക്കാ രാജാവിനോ കൊടു ക്കുന്ന പ്രക്രിയയ്ക്കായിരുന്നു. 17-ാം ശതാബ്ദം വരെ യൂറോപ്പിലെ ഒരു രാഷ്ട്രവും മതനിരപേക്ഷമായിരുന്നില്ല. പ്രത്യുത തികച്ചും മതാധിഷ്ഠി തമായിരുന്നു. പാശ്ചാത്യ സോഷ്യലിസ്റ്റു പിതാവായ സാന്റ് സിമോണിന്റെ (1760–1825) അഭിപ്രായത്തിൽ ഒരു സമൂഹത്തിലെ ഏറ്റവും സുപ്രധാന മായ ഘടകം മതമാണ്. പത്തൊമ്പതാം ശതാബ്ദത്തിൽ അമേരിക്ക സന്ദർശിച്ച അലെക്സിസ് ഡി. ടോക്കേവിൽ (Alexis de Tocqueville: 1805-1859) ഈ അഭിപ്രായക്കാരനായിരുന്നു എന്നു മാത്രമല്ല, അമേരിക്കയിൽ ഡെമോക്രസി വേരൂന്നിയതിന്റെ പ്രധാന കാരണം, ഇവാഞ്ചലിക്കൽ പ്രോട്ട സ്റ്റന്റിസമായിരുന്നു എന്ന് വാദിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇവരുടെ രണ്ടുപേരുടെയും ചിന്താഗതിയെ വിമർശിച്ചുകൊണ്ട് സുപ്ര സിദ്ധ മാനവശാസ്ത്രകാരൻ Enile Duskhein (1858–1917) മതത്തേയും സമൂ ഹത്തേയും രണ്ട് യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളായി കാണുന്നതുതന്നെ തെറ്റാണെന്ന് വാദിച്ചു. മതമാകുന്ന സിമന്റില്ലാതെ, സംസ്ക്കാരം കെട്ടിപ്പടുക്കുവാനേ സാദ്ധ്യമല്ല എന്നായിരുന്നു ദുർക്ക് ഹൈമിന്റെ വാദം. അതിമാനുഷികനായ ഒരു ഈശ്വരനെ വിഭാവനം ചെയ്യില്ലെങ്കിൽത്തന്നെ സമൂഹത്തെ കൂട്ടിപ്പി ടിയ്ക്കുവാനും അതിന്റെ വിശ്വാസസംഹിതയെ ന്യായീകരിക്കുവാനും (For ligitinizing society) ഒരു സിവിൽമതം (വ്യക്തിയുടെ മതമല്ല, സമൂഹം സ്വീക രിയ്ക്കുന്ന ഒരു മതം) ആവശ്യമാണെന്ന് റൂസ്സോ (J. J. Rousseau) വാദിച്ചു.

മതമെന്നും, ദൈവശാസ്ത്രം, മെറ്റാഫിസിക്സ് എന്നും ഒക്കെ പറയു ന്നത് മനുഷ്യന്റെ ബാല്യദശയിലെ അപൂർണ്ണ ചിന്തകളിൽപ്പെട്ടതായിരുന്നു എന്നും, അവയെ മറികടന്ന് ശാസ്ത്രത്തിന്റെ അസന്നിഗ്ദ്ധ ജ്ഞാനത്തിൽ മനുഷ്യൻ ഉറച്ചു നിൽക്കണമെന്നും വാദിച്ച ആഗസ്റ്റു കോൺട് (Auguste Conte 1798 – 1857) തന്റെ പിൽക്കാലത്തുള്ള ചിന്തയിൽ ഒരു മതമാനവി കത അല്ലെങ്കിൽ മാനവികമതമില്ലാതെ സമൂഹത്തെ കൂട്ടിപ്പിടിക്കുവാൻ സാദ്ധ്യമല്ലെന്നാണ് വാദിച്ചത്. ഹേഗലും ഈ അഭിപ്രായക്കാരനായിരുന്നു.

എന്നാൽ 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ഹെർബർട്ട് സ്പെൻസർ, ലുഡ്വിഗ് ഫോയർ ബാഖ്, മാർക്സ്, ഏംഗൽസ് തുടങ്ങിയവർ മതം സമൂഹപുരോ ഗതിക്ക് വിലങ്ങുതടിയാണെന്നും ചൂഷിത മനുഷ്യനെ നിഷ്ക്രിയനാക്കുന്ന മയക്കുമരുന്നാണെന്നും, മനുഷ്യൻ പുരോഗമിക്കുന്നതോടെ മതം മനുഷ്യ ചരിത്രത്തിൽ നിന്ന് തിരോധാനം ചെയ്തുകൊള്ളുമെന്നും പഠിപ്പിച്ചു.

ഉള്ളതെന്താണ്? അടിസ്ഥാന ചോദ്യം

ആധുനിക ശാസ്ത്രത്തിന്റെ വേലിയേറ്റത്തിൽ മതവും മെറ്റാഫിസിക്സും പാരമ്പര്യവുമൊക്കെ താനെ തിരോധാനം ചെയ്തുകൊള്ളുമെന്ന 19-ാം ശതാബ്ദത്തിലെ വാദഗതിക്ക് ഇന്ന് ബലക്ഷയം വന്നിരിക്കുന്നു. മനുഷ്യയുക്തിയുടേയും ശാസ്ത്രത്തിന്റേയും സാദ്ധ്യതകളുടെ പരിമിതി കാണാൻ കഴിയാതിരുന്ന ഒരു യൂറോപ്യൻ സമൂഹമാണ് മതത്തിന്റെയും പാരമ്പര്യത്തിന്റേയും സ്വാഭാവിക തിരോധാനത്തെപ്പറ്റി ഇത്രയധികം ഉൽപതിഷ്ണുത്വം കാണിച്ചത്. ആ ഉൽപതിഷ്ണുത്വത്തിന്റെ വേലിയേറ്റത്തിലാണ് മാർക്സും ഏംഗൽസും യൂറോപ്പിൽ ജീവിച്ചതും ചിന്തിച്ചതുമൊക്കെ.

മാർക്സിസത്തിന്റെ അനുധാവകനല്ലെങ്കിലും ഒരു എളിയ സുഹൃത്ത് എന്ന നിലയിൽ എനിയ്ക്ക് എന്റെ ഇടതുപക്ഷ സഹോദരങ്ങളോട് അഭ്യർത്ഥിക്കാനുള്ളത്, മാർക്സിയൻ ഫണ്ടമെന്റലിസവും മറ്റു ഫണ്ടമെന്റലിസങ്ങളെപ്പോലെ തന്നെ അത്ര വളരെ ശാസ്ത്രീയമായ ഒരു നിലപാടല്ലെന്ന് മനസിലാക്കി, മനുഷ്യരാശിയുടെ "അനുഭവ"ത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമായ ഒരു പുതിയ മൗലിക ചിന്താഗതി അവലംബിക്കുവാൻ നാം എല്ലാവരും തയ്യാറാകണമെന്നുള്ളതാണ്. മാർക്സിസത്തിന്റെ പഴയ ഫണ്ടമെന്റൽ ഓൺടോളജി ഇന്നത്തെ ബുദ്ധിജീവിയ്ക്കോ സമാധാന പ്രവർത്തകനോ അതേപടി സ്വീകാര്യമല്ല.

ഉള്ളതെന്താണ്? ഇതാണ് അടിസ്ഥാന ചോദ്യം. മാറ്റർ - ഇൻ - മോഷൻ എന്നോ മാറ്റർ - എനർജി ഇൻ പ്രോസസ് ഓഫ് ഡയലറ്റിക്കൽ ഡവലപ്പ്മെന്റ് എന്നോ ഒക്കെ ഇന്ന് പറഞ്ഞാൽ ശോഭിയ്ക്കില്ല. ശാസ്ത്രദർശന (Philosophy of Science) വും യാഥാർത്ഥ്യ പ്രത്യക്ഷതാ ചിന്തയും (the nature of reality perception) കഴിഞ്ഞ അൻപത് വർഷങ്ങൾ കൊണ്ട് പുതിയ ഉൾക്കാഴ്ചകളിലേക്ക് നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

ഉള്ളതെന്താണ്? അതിനെ എങ്ങനെ അറിയാം? എന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഇന്ന് ആധുനിക ശാസ്ത്രത്തിലും ആധുനിക ദർശനത്തിലും സമാധാനമില്ല എന്ന അവസ്ഥയിലാണ് നാം വന്നു ചേർന്നിരിക്കുന്നത്. പാശ്ചാത്യ ചിന്താരീതി മാത്രം സത്യാന്വേഷണ മാർഗ്ഗമായി കരുതുന്നവർക്ക് വളരെയധികം നിരാശ ജനിപ്പിയ്ക്കുന്ന ഒരു സ്ഥിതിവിശേഷമാണിതെന്ന് പ്രത്യേകിച്ചും ആധുനികോത്തര (Post Modern) ചിന്താരീതിയിൽ വിളങ്ങിക്കാണാം.

പക്ഷേ, ഭാരതീയരായ നാം എന്തിന് പാശ്ചാത്യ ഗവേഷണരീതി മാത്രമാണ് സത്യാന്വേഷണ മാർഗ്ഗം എന്ന് ശഠിയ്ക്കുന്നു? നമ്മുടെ പ്രാചീന പാരമ്പര്യത്തിൽ ബഹുവിധങ്ങളായ സത്യാന്വേഷണ രീതികൾ നമുക്ക് അനായാസേന പ്രാപ്യങ്ങളായിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഉൺമ എന്താണ് എന്ന ചോദ്യത്തിന് നമ്മുടെ സാംഖ്യ ദർശനവും യോഗചിന്തയും ഒക്കെ നൽകുന്ന സമാധാനങ്ങൾ നമുക്ക് പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമാണ്. ശ്രീശങ്കരന്റെ വേദാന്തം മാത്രമല്ല നമുക്കു തുറന്നു കിടക്കുന്ന വഴി. നാഗാർജ്ജുനന്റെ മാദ്ധ്യമികദർശനവും ജൈനമതത്തിലെ അനേകാന്ത വാദവുമൊക്കെ ഈ

ചോദ്യത്തിന് സമാധാനം നൽകുവാൻ സഹായിക്കുന്നവയാണ്. അവയി ലേതെങ്കിലുമൊന്നിനെ ഭാരതത്തിലെ ഔദ്യോഗിക ചിന്താസരണിയായി നാം സ്വീകരിയ്ക്കണമെന്നല്ല ഇവിടത്തെ വാദം.

പക്ഷേ, രണ്ട് കാര്യങ്ങൾ തീർച്ചയാണ്. ഒന്നാമത് ചിന്താസരണികളിൽ ഇത്രമാത്രം വൈവിധ്യവും വിശാലതയുമുള്ള ഒരു സാഹചര്യം പാശ്ചാത്യ സംസ്ക്കാരത്തിൽ ലഭ്യമല്ല. എല്ലാ ദാർശനിക പ്രശ്നങ്ങൾക്കും മനുഷ്യ മനസ്സുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള സമാധാനങ്ങൾ മിക്കവാറും എല്ലാം തന്നെ ഭാര തീയ പാരമ്പര്യത്തിലുണ്ട്. ഇതിനെ ഒന്ന് പരിശോധിയ്ക്കുകപോലും ചെയ്യാതെ സെക്കുലർ പോലുള്ള ഉപരിപ്ലവ ചിന്താരീതികളിൽ നാം ചെന്ന് കുടുങ്ങുന്നത് എത്ര പരിതാപകരമാണ്! കേരളത്തിന്റെ സംസ്കാരല ക്ഷ്യവും രാഷ്ട്രീയ വ്യവസ്ഥിതി ലക്ഷ്യവും 'സെക്കുലർ' എന്ന ഒരു ചിന്താ രീതികൊണ്ട് പരിമിതപ്പെടുത്താൻ പരിശ്രമിക്കുന്നത്, നമ്മുടെ സംസ്ക്കാര വൈവിധ്യത്തിന് എത്രയോ അനനുയോജ്യമാണ്?

വിശ്വനാഗരികതയും മതവും

കേരളത്തിൽ നമുക്ക് ആവശ്യമുള്ളത് മതനിരപേക്ഷതയല്ല, പുരാ തനകാലം മുതലുള്ള Cosmopolitan വിശ്വനാഗരികതയാണ്. ആ വിശ്വനാ ഗരികതയിൽ മതത്തിനുള്ള പങ്കിനെപ്പറ്റി ചില പ്രധാന തത്വങ്ങൾ മാത്രം അവതരിപ്പിയ്ക്കുവാനേ ഇവിടെ സമയമുള്ളു.

1. വിശ്വനാഗരികത മതബദ്ധവുമല്ല, മതനിരപേക്ഷവുമല്ല.

2. ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേക മതത്തിന് വിശ്വനാഗരികതയിൽ മുൻതൂക്കം കൊടുക്കുവാൻ സാദ്ധ്യമല്ല.

3. വിശ്വനാഗരികത ലോകത്തിലുള്ള എല്ലാ മതങ്ങളേയും ബഹുമാനി യ്ക്കുകയും ഒരു മതത്തേയും അധിക്ഷേപിയ്ക്കുകയോ നീതികരിയ്ക്കു കയോ ചെയ്യാത്തതുമാണ്.

4. മതവിരോധത്തിന് അതായത് സെക്കുലറിസത്തിന് ഒരു മതത്തിന്റെ എല്ലാ ലക്ഷണങ്ങളുമുണ്ട്. വിശ്വനാഗരികതയിൽ മറ്റു മതങ്ങളോടൊപ്പം സഹകരിയ്ക്കുകയല്ലാതെ സെക്കുലറിസത്തിന് (സെക്കുലറിസം എന്ന മതത്തിന്) സർക്കാർ ഒരു മുൻതൂക്കവും കൊടുത്തുകൂടാ.

5. ഒരാളുടെ മതാനുയായിത്വത്തിന്റെ പേരിൽ ഒരു ഭാരതീയ പൗരന് യാതൊരു പ്രത്യേക ആനുകൂല്യങ്ങളോ സാമ്പത്തിക സഹായങ്ങളോ നൽകിക്കൂടാ. സർക്കാർ നൽകുന്ന ആനുകൂല്യങ്ങൾ സാമൂഹ്യവും സാമ്പ ത്തികവുമായ പിന്നോക്കാവസ്ഥയെ മാത്രം ആസ്പദമാക്കിയുള്ളതാ കണം.

6. മതാധിഷ്ഠിതമായ രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾ വിശ്വനാഗരികതയിൽ ഉണ്ടായിക്കൂടാ. ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേക മതത്തിന്റെ പ്രചാരത്തിനു വേണ്ടി ഒരു രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടിയും നിലകൊണ്ടു കൂടാ.

7. എന്നാൽ എല്ലാ വിശ്വമതങ്ങളുടേയും ധാർമ്മിക മൂല്യങ്ങളെ ഒരു മിച്ച് ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു വിശ്വധാർമ്മികതയായിരിക്കണം ഏത് വിശ്വനാ

ഗരികതയുടെയും നിദാനവും അടിസ്ഥാനവും.

ഞാൻ എടുത്തു പറയട്ടെ, കേരളത്തിലെന്നപോലെ ഭാരതത്തിലും മറ്റു രാജ്യങ്ങളിലും നമുക്കാവശ്യമായിട്ടുള്ളത് മതനിരപേക്ഷ സമൂഹമോ സെക്കുലർ സമൂഹമോ അല്ല; പ്രത്യുത മതവൈവിധ്യത്തെ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതും എല്ലാ മതങ്ങൾക്കും ഒരുപോലെ സ്വർഗ്ഗാത്മക സ്വാതന്ത്ര്യമുള്ളതും, എന്നാൽ ഒരു പ്രത്യേക മതത്തിനും മുൻതൂക്കം കൊടുക്കാത്തതുമായ ഒരു വിശ്വനാഗരികതയാണ്.

രണ്ടാമത്, മൗലികമായ മറ്റൊരു കാര്യം കൂടെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട് ഞാൻ ഈ ലഘുപ്രബന്ധം അവസാനിപ്പിച്ചു കൊള്ളാം.

സെക്കുലർ സംസ്ക്കാരത്തിന്റെ പ്രധാന ബലഹീനതയെന്താണ്? ഈശ്വരനെ നിഷേധിയ്ക്കുന്നു എന്നതല്ല. നമ്മുടെ ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്ക് ഗോചരമാകുന്നതിനപ്പുറത്ത് യാഥാർത്ഥ്യമൊന്നും ഇല്ലെന്നും, അങ്ങനെ ഉണ്ടെങ്കിൽ അത് നമ്മെ ബാധിക്കുന്നില്ലെന്നും ഉള്ള ചിന്തയാണ്. ഉണ്മയെന്നു പറഞ്ഞാൽ ഇക്കാണുന്നതൊക്കെത്തന്നെയാണെന്നും, നമ്മുടെ പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങളും അവയുടെ വികസനമായ സാങ്കേതികോപാധികളും ഉപയോഗിച്ച് കണ്ടുപിടിയ്ക്കാവുന്നത് മാത്രമേ സംഗതയാഥാർത്ഥ്യമായിട്ടുള്ളു എന്നും ഉള്ള വാദത്തിന് ശാസ്ത്രത്തിലോ ദർശനത്തിലോ അടിസ്ഥാനമൊന്നുമില്ല.

സാംഖ്യ ദർശനത്തിലെ ഉൾക്കാഴ്ചകളെ ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ടു തന്നെ ഭഗവദ്ഗീത (8.18) പറയുന്നത് ഇന്ദ്രിയഗോചരമായത്, അതായത് വ്യക്തമായത് എല്ലാം, ഇന്ദ്രിയഗോചരമല്ലാത്ത അവ്യക്തത്തിൽ നിന്ന് പ്രസരിയ്ക്കുന്നത് മാത്രമാണ് എന്നും, ബ്രഹ്മനിശ വരുമ്പോൾ വ്യക്തമായതെല്ലാം അവ്യക്തം എന്ന് പറയപ്പെടുന്നതിലേക്ക് പുനർവിലയം ചെയ്യുമെന്നുമാണ്.

അവ്യക്താദ് വ്യക്തയഃ സർവ്വാഃ
പ്രദവന്ത്യ ഹരാഗമേ
രാത്ര്യാഗമേ പ്രലീയന്തേ
തത്രൈവാവ്യക്ത സംജ്ഞകേ.

അതായത് 'വ്യക്തം' manifest reality അതിൽത്തന്നെ നിലകൊള്ളുന്ന ഒന്നല്ല, പ്രത്യേകിച്ച് അവ്യക്തമായതിന്റെ അതായത് Unmanifest reality യുടെ ഒരു പ്രസരം മാത്രമാണെന്നാണ് ഭാരതീയ പാരമ്പര്യം. ആധുനിക സംസ്ക്കാരം വരുന്നതുവരെ ലോകത്തിലെ എല്ലാ പാരമ്പര്യങ്ങളും പഠിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്, ദൃഷ്ടമായതിന് അദൃഷ്ടമായതിന്റെ അടിസ്ഥാനം കൂടാതെ നിലനിൽക്കുവാൻ സാധ്യമല്ലെന്നുമാണ്. നേരെ മറിച്ച് സെക്കുലറിസത്തിന്റെ ചിന്താഗതിയിൽ, ദൃഷ്ടമായത് അതിൽത്തന്നെ പൂർണ്ണമാണെന്നും അതിന് നിദാനമായ ഒരു അദൃഷ്ടത്തെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യമേയില്ലെന്നുമാണ്.

എന്താണുള്ളത്? ദൃഷ്ടമായത് ഉണ്മയാണ് എന്ന് സെക്കുലറിസം പറയുന്നു. എല്ലാ ദൃഷ്ടത്തിന്റെയും പിറകിൽ അതിന് നിദാനമായ ഒരു അദൃഷ്ടമുണ്ടെന്നും, ദൃഷ്ടത്തിന് അതിൽത്തന്നെ നിലനിൽക്കാൻ സാദ്ധ്യ

മല്ലെന്നും പുരാതന പാരമ്പര്യങ്ങളും പറയുന്നു.

ഈ പ്രശ്നത്തെക്കുറിച്ച് കുറച്ചൊന്ന് ഗാഢമായി ചിന്തിച്ചശേഷം വേണം, നമ്മുടെ ലക്ഷ്യം മതനിരപേക്ഷ കേരളമോ, സർവ്വമതസംഗ്രാഹിയായ ഒരു വിശ്വനാഗരികതയോ എന്ന് തീരുമാനിയ്ക്കുവാൻ.

(എ. കെ. ജി. പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രത്തിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ കേരള പഠന കോൺഗ്രസിന്റെ തുടർച്ചയായി കോഴിക്കോട് കേളു ഏട്ടൻ പഠന കേന്ദ്രത്തിൽ വച്ചു നടന്ന ത്രിദിന ദേശീയ സെമിനാറിലെ ഉദ്ഘാടന പ്രസംഗം. *ചിന്ത*, 1995 സെപ്റ്റംബർ 1)

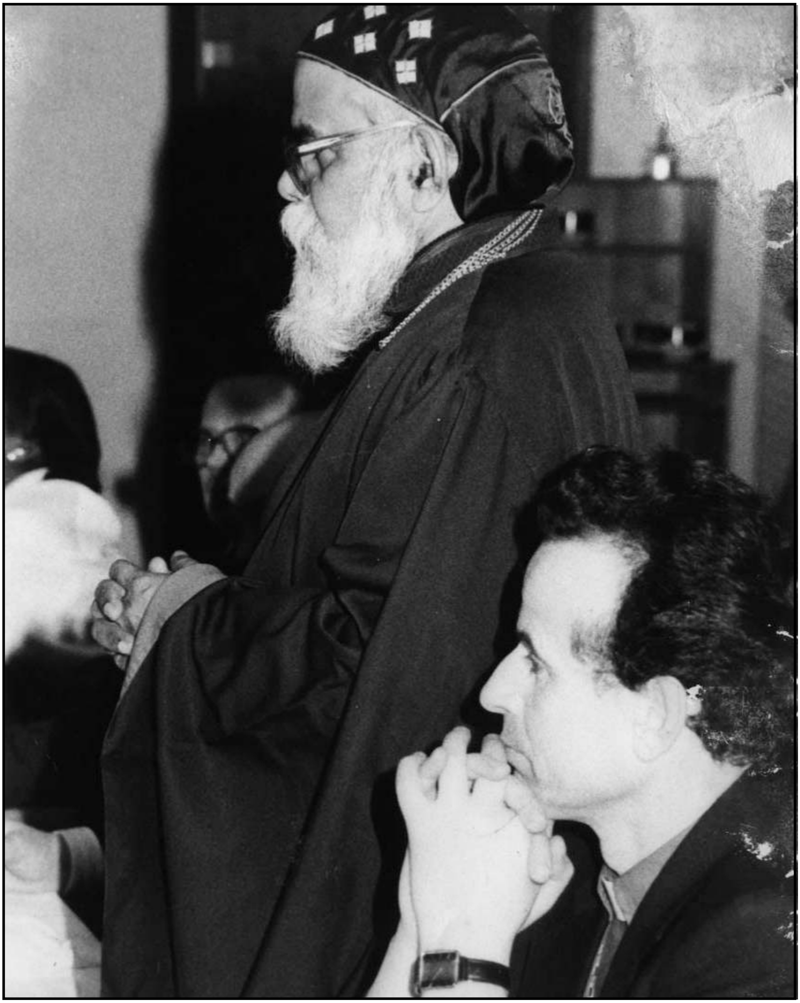

6

അഭികാമ്യം വിശ്വനാഗരികത തന്നെ

കോഴിക്കോട്ടു നടന്ന മതനിരപേക്ഷ കേരളത്തിലേക്ക് എന്ന സെമിനാറിൽ വായിക്കാൻവേണ്ടി ഞാൻ തയ്യാറാക്കിയിരുന്ന ഉദ്ഘാടന പ്രസംഗത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗത്ത് മാർക്സിസ്റ്റ് ഫണ്ടമെന്റലിസം എന്ന വിഷയത്തെക്കുറിച്ച് എന്റെ പരാമർശത്തിൽ ശ്രീ. ഇ. എം. എസ്. തന്റെ മറുപടി ദേശാഭിമാനിയിൽ എഴുതിയിരുന്നല്ലോ.

"യഥാർത്ഥത്തിൽ മാർക്സിസ്റ്റ് ഫണ്ടമെന്റലിസം എന്നൊന്നില്ല. ക്രിസ്തീയരും അല്ലാത്തവരുമായ മതപണ്ഡിതന്മാർ സ്വപ്നം കാണുന്ന "സ്വർഗ്ഗരാജ്യ" (കമ്യൂണിസ്റ്റ് സമൂഹം) കെട്ടിപ്പടുക്കുവാനുള്ള പ്രവർത്തനമാണ് മാർക്സിസത്തിന്റെ അന്തഃസത്ത. അതിന്റെ പ്രയോഗം ഓരോ രാജ്യത്തും ഓരോ കാലത്തും ഓരോ തരത്തിലായിരിക്കും."

മാർക്സിസം എങ്ങനെയാണ് ആയിരിക്കേണ്ടത് എന്നുള്ള ശ്രീ. ഇ. എം. എസ്സിന്റെ അഭിപ്രായത്തോട് ഞാൻ പൂർണ്ണമായി യോജിക്കുന്നു. നീതിയും ശാന്തിയുമുള്ള ഒരു നല്ല മനുഷ്യസമൂഹം ഓരോ രാജ്യത്തും സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുവാൻ വേണ്ടി മതവിശ്വാസികളും മതവിരോധികളും ഒരുമിച്ച് സഹകരിക്കണമെന്നുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തോടും ഞാൻ പൂർണ്ണമായും യോജിക്കുന്നു.

ഞാൻ മാർക്സിസ്റ്റ് ഫണ്ടമെന്റലിസം എന്ന പദപ്രയോഗത്തെക്കുറിച്ച് വിവക്ഷിച്ചിരുന്നത് പ്രത്യേകിച്ചും ഫണ്ടമെന്റൽ ഓണ്ടോളജിയുടെ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ്. ഫണ്ടമെന്റൽ ഓണ്ടോളജിയിലെ പ്രധാന ചോദ്യം 'എന്താണ് ഉള്ളത്?' എന്നാണ്. ചലനാത്മകമായ പദാർത്ഥം (Matter in motiion) മാത്രമേയുള്ളുവെന്ന് ഒരു കാലത്ത് മാർക്സിസ്റ്റുകാർ വാദിക്കുമായിരുന്നു. എന്നാൽ പദാർത്ഥവും ഊർജ്ജവും തമ്മിലുള്ള അഭേദ്യമായ ബന്ധത്തെക്കുറിച്ച് ആധുനികശാസ്ത്രം നമുക്കു നൽകുന്ന ഉൾക്കാഴ്ചകളിൽ പദാർത്ഥവും ഊർജ്ജവും ഒരേ യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ രണ്ടു മുഖങ്ങൾ മാത്രമാണ് എന്ന് ബോധ്യമായിരിക്കുകയാണ്. അതുകൊണ്ട് അടുത്തകാലത്ത് സോവിയറ്റ് യൂണിയനിലെ അക്കാദമികളിലും മറ്റും എന്താണുള്ളത് എന്ന ചോദ്യത്തിനുള്ള സമാധാനം "വൈരുദ്ധ്യാത്മകമായി വികസിക്കുന്ന" പദാർത്ഥ – ഊർജ്ജം (matter - energy in process of dilectical development) എന്നായിരുന്നു.

എന്താണുള്ളത് എന്ന ചോദ്യത്തിന്റെ ഒരു ഉപചോദ്യമായി ഞാൻ ഉന്നയിക്കുന്ന ചോദ്യം 'ഇന്ദ്രിയഗോചരമായിട്ടുള്ളതു മാത്രമേ ഉള്ളോ?' എന്നതാണ്. സെക്കുലർ ചിന്താഗതിയിൽ ഇന്ദ്രിയഗോചരമായിട്ടുള്ളതിനെ വിശകലനം ചെയ്യുവാനുള്ള ഉപാധി മാത്രം ആധുനികശാസ്ത്രത്തിൽ ഉള്ളു

എന്നും അതിനപ്പുറത്തുള്ളതിനെക്കുറിച്ചു ചിന്തിക്കാനുള്ള ഉപാധി ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ട് അങ്ങനെ ചിന്തിക്കേണ്ട ആവശ്യമേ ഇല്ലായെന്നുമായിരുന്നു വാദം. എനിക്ക് എന്റെ മാർക്സിസ്റ്റ് സുഹൃത്തുക്കളോടു ചോദിക്കാനുള്ളത്, നിങ്ങളുടേയും വിശ്വാസം ഇതു തന്നെയോ, എന്നാണ്?

മനുഷ്യന്റെ യുക്തിചിന്ത ബാഹ്യലോകത്തിലെ വസ്തുക്കളെ പഠിക്കാനും അവയുടെ പരിസ്പരബന്ധങ്ങളെ മനുഷ്യപ്രയോജനത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുവാനും ഉതകുന്നതാണ്. എന്നാൽ മനുഷ്യചിന്തയിൽ ഈ ഉപകരണചിന്ത മാത്രമാണുള്ളതെന്ന് തോന്നുന്നില്ല. മനുഷ്യാനുഭവത്തിന്റെയും മനുഷ്യാവസ്ഥയുടെയും അർത്ഥമെന്താണ് എന്നു ചിന്തിക്കുവാൻ കൂടെ മനുഷ്യയുക്തിക്ക് സാധിക്കണം. അക്കാര്യത്തിൽ ആധുനിക ശാസ്ത്രം നമ്മെ വളരെയൊന്നും സഹായിക്കുകയില്ല. മനുഷ്യാവസ്ഥയുടെയും മനുഷ്യാനുഭവത്തിന്റെയും അർത്ഥം തേടുവാനുള്ള ഉപകരണം മാർക്സിസത്തിൽ 'ഐഡിയോളജി' അഥവാ പ്രത്യയശാസ്ത്രം ആണെന്നു തോന്നുന്നു. ഈ പ്രത്യയശാസ്ത്രം ആധുനിക ശാസ്ത്രത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമാണെന്ന് മാർക്സിസം പലപ്പോഴും വാദിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ആധുനികശാസ്ത്രത്തിന്റെ നിഗമനങ്ങളിൽ നിന്ന് പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിലേക്കുള്ള വഴി അത്ര തന്നെ തെളിഞ്ഞല്ല കിടക്കുന്നത്.

ഈ പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിന്റെ ആവിഷ്കരണത്തിൽ ശാസ്ത്രവും യുക്തിയും മാത്രമല്ല മനുഷ്യരാശിയുടെ അഭിനിവേശങ്ങൾ കൂടെ വലിയ ഒരു പങ്കു വഹിക്കുന്നുണ്ട്. ചൂഷണവും മർദ്ദനവുമില്ലാത്ത, നീതിയിൽ അധിഷ്ഠിതമായ ഒരു മനുഷ്യസമൂഹത്തെ നമുക്ക് ലക്ഷ്യമായി കാണിച്ചുതരുന്നത് യുക്തിയും ശാസ്ത്രവും മാത്രമല്ല മനുഷ്യമനസ്സിൽ അന്തർലീനമായിക്കിടക്കുന്ന ചില മൗലിക അഭിനിവേശങ്ങൾ ആണ്. ഈ മൗലിക അഭിനിവേശങ്ങളുടെ ഉത്ഭവം മതത്തിലാണെന്ന് ഞാൻ വാദിച്ചാൽ ശ്രീ. ഇ. എം. എസ്. അതു സമ്മതിച്ചുകൊള്ളണമെന്നില്ല.

മനുഷ്യരാശിയുടെ സാമൂഹ്യലക്ഷ്യത്തെപ്പറ്റി മാർക്സിസ്റ്റുകാരും ക്രിസ്ത്യാനികളും തമ്മിൽ അല്പമൊരു അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുള്ളത് ഭാവിയിൽ ഒരു ക്രിസ്ത്യൻ - മാർക്സിസ്റ്റ് ഡയലോഗിന് വിഷയമാക്കേണ്ടതാണ്. വർഗസമരമില്ലാത്ത, അനീതിയും അക്രമവുമില്ലാത്ത, നീതിയിലും സമാധാനത്തിലും അധിഷ്ഠിതമായ എല്ലാ മനുഷ്യന്റെയും അന്തസ്സിനെ പാലിക്കുന്ന ഒരു സമൂഹം ചരിത്രത്തിൽ തന്നെ കെട്ടിപ്പടുക്കാമെന്ന് മാർക്സിസ്റ്റുകൾ വാദിക്കുന്നു.

ക്രിസ്ത്യാനികളാകട്ടെ, ചരിത്രമുള്ളിടത്തെല്ലാം മനുഷ്യനുള്ള നിഷേധാത്മക പ്രവണതകളും നിലനിൽക്കുമെന്നുള്ളതുകൊണ്ട് എല്ലാം തികഞ്ഞ ഒരു സമൂഹം ചരിത്രത്തിന് അപ്പുറത്തു മാത്രമേ സാധിക്കയുള്ളൂ എന്നും, ചരിത്രത്തിൽ നമുക്ക് ലക്ഷ്യമാക്കാവുന്നതും ചരിത്രാതീത സമൂഹത്തോട് എത്രമാത്രം അടുത്തുവരാമോ അത്രയും അടുത്തുവരുക എന്നതാണെന്ന് ചിന്തിക്കുന്നു.

മനുഷ്യനിലുള്ള സ്വാർത്ഥപ്രവണതകളെ പരിപൂർണ്ണമായി അതിജീവി

ക്കുവാൻ ചരിത്രത്തിൽ തന്നെ മനുഷ്യനു സാധിക്കുമെന്ന് ഒരു ശുഭ പ്രതീക്ഷ മാർക്സിസത്തിനുള്ളതിനോട് ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക് പൂർണ്ണമായി യോജിക്കുക സാധ്യമല്ല. മധ്യപൗരസ്ത്യ യൂറോപ്പിലെ സോഷ്യലിസ്റ്റ് എക്സ്പരിമെന്റ് പരാജയമടഞ്ഞതിന്റെ പിറകിൽ പ്രധാനമായുള്ളത് മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിലെ ഈ വൈകല്യങ്ങളും മനുഷ്യ സ്വാർത്ഥതയുടെ പ്രകടനവുമാണെന്ന് ക്രിസ്ത്യാനികൾ പറയുന്നു. ഏതായിരുന്നാലും ഈ വിഷയം ഭാവിയിൽ ഒരു ഡയലോഗിന് വിഷയമാക്കുകയല്ലാതെ ഇവിടെ പൂർണ്ണമായി വിഷയമാക്കുവാൻ സാധ്യമല്ല.

"എന്താണുള്ളത്?" "ഇന്ദ്രിയഗോചരമായതു മാത്രമേയുള്ളോ?" "ഇന്ദ്രിയഗോചരമായതിനപ്പുറത്ത് ഒരു യാഥാർത്ഥ്യമുണ്ടെങ്കിൽ അതിനെ കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ പാശ്ചാത്യരീതിയിലുള്ള പ്രത്യയശാസ്ത്രമേ ഉപാധിയായിട്ടുള്ളോ?" അതോ ഒരു വിശ്വനാഗരികതയിലെ ബഹുവിധ പാരമ്പര്യങ്ങളിൽ "ഉള്ളതെന്താണ്?" എന്ന ചോദ്യത്തിന് നൽകപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ബഹുവിധ സമാധാനങ്ങളെ ഗാഢമായി ഒന്നു പരിശോധിക്കുന്നത് പ്രയോജനകരമാവില്ലേ? ഇന്ദ്രിയഗോചരമാകുന്നതിനെ മാത്രം അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള സെക്കുലർ ചിന്താഗതിയേക്കാൾ വിശ്വനാഗരികതയിലെ ബഹുവിധ പാരമ്പര്യങ്ങളുടെ പരസ്പര സമ്പർക്കവും ആഴത്തിലുള്ള ആരായലും നമ്മെ കുറെക്കൂടെ സഹായിക്കുകയില്ലേ? സഹായിക്കും എന്നാണ് എന്റെ പക്ഷം. അതുകൊണ്ടാണ് മതനിരപേക്ഷതയേക്കാൾ വിശ്വനാഗരികതയാണ് അഭികാമ്യം എന്നു ഞാൻ വാദിച്ചത്.

(ദേശാഭിമാനി ദിനപത്രം, 1995 ഒക്ടോബർ 7)